ՄԱՍԻՍ

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

41ՐԴ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 29 (2029) ՇԱԲԱԹ, ՅՈՒԼԻՍ 31, 2021
VOLUME 41, NO. 29 (2029) SATURDAY JULY 31, 2021

Պաշտօնաթերթ՝
Ս. Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան
Արեւմտեան Ամերիկայի

MASSIS Weekly
1060 N. Allen Ave. Suite 101
Pasadena, California 91104

ՄԵՐ ԱՆԿԻՒՆԷՆ

Նախագահ Պայտընի Առաջին Վեց Ամիսները

Այս շաբաթ Միացեալ Նահանգներու նախագահ Ճօ Պայտըն բոլորեց իր պաշտօնավարման առաջին վեց ամիսները, որոնք յատկանշուեցան բազմաթիւ յաջողութիւններով, սակայն օրէնսդրական կարեւոր ծրագիրներ կը մնան Գոնկրէսէն ներս սակարկութիւններու առարկայ:

Պայտընի վարչակազմի առաջնահերթութիւնը եղաւ համավարակի առողջապահական, ընկերային ու տնտեսական հետեւանքներու մեղմացումը ու յաղթահարումը: Այս ուղղութեամբ կարելի եղաւ հասնիլ բաւական մեծ յաջողութիւններու: Քորոնա ժահրի դէմ պատուաստումի արշաւը ընթացաւ բաւական սահուն ու ժողովուրդի մօտ 50 տոկոսը՝ աւելի քան 150 միլիոն ամերիկացիներ պաշտպանուեցան փոխանցիկ հիւանդութեան դէմ:

Դեմոկրատ օրէնսդիրները, առանց Հանրապետականներու մասնակցութեան, կարողացան վաւերացնել 1,9 թրիլիոն տոլարի »Ամերիկայի փրկութեան նախագիծը«, որուն շնորհիւ միլիոնաւոր քաղաքացիներ ստացան 1400 տոլար գումար, անգործութեան սովորական նպաստներուն վրայ տրամադրուեցան 300 տոլար շաբաթական յաւելեալ գումար, իսկ վերջերս ի զօրու դարձաւ իւրաքանչիւր երեխայի համար ամսական 300 տոլարի նպաստը, որ պիտի շարունակուի մինչեւ տարեվերջ: Տնտեսութեան խթանման բազմաթիւ այլ ծրագիրներու շնորհիւ երկիրը կարողացաւ արագօրէն դուրս գալ 2020-ի տագնապներէն:

Ներկայիս նախագահ Պայտընի օրակարգին վրայ գլխաւոր հարցը ենթակառոյցներու օրինագիծն է, որուն ընդունումը առիթ պիտի տայ ճանապարհներու, մայրուղիներու, կամուրջներու եւ կապի այլ միջոցներու վերանորոգումը, որոնք տասնամեակներէ ի վեր կը ծգծգուին Հանրապետականներու եւ Դեմոկրատներու միջեւ ֆինանսաւորման շուրջ տարակարծութիւններուն պատճառաւ:

Պայտըն կը շարունակէ դիմագրաւել ներքին բազմաթիւ այլ մարտահրաւէրներ, որոնք եւս կը սպասեն լուծումներու: Անոնց շարքին են Մեքսիքայի հետ սահմանի վրայով հարիւր հազարաւոր գաղթականներու ապօրէն մուտքը Միացեալ Նահանգներ, անհատական զէնքերու տարածումը կանխող օրէնքներու բացակայութիւնը, ցեղային խտրականութեան յառաջա-

Շար.ը էջ 6

Երեւան Կը Հակադարձէ Պաքուին Ատրպէյճան Կը Խոչընդոտէ Եռակողմ Յայտարարութիւններու Իրագործումը

«2020-ի Նոյեմբեր 9-ի եւ 2021-ի Յունուար 11-ի՝ Հայաստան-Ռուսաստան-Ատրպէյճան ձեւաչափով ընդունուած յայտարարութիւնների ամբողջական կատարմանը խոչընդոտում է ոչ թէ Հայաստանը, այլ՝ Ատրպէյճանը», «Արմէնփրէս»-ի հարցման ի պատասխան, յայտնած են Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութեան լրատուութեան եւ հանրային դիւանագիտութեան վարչութենէն՝ հակադարձելով Ատրպէյճանի արտաքին գործոց նախարար՝ Ճէյհուն Պայրամովի յայտարարութեան:

Սերպիոյ արտաքին գործոց նախարարի հետ համատեղ ասուլիսի ընթացքին, Պայրամով Հայաստանը մեղադրած է Նոյեմբեր 9-ի եռակողմ յայտարարութեան իրագործումը խոչընդոտելու մէջ:

«Եռակողմ յայտարարութիւնների իրականացումը դիտարկելիս պէտք է առաջնորդուել յստակ փաստերով եւ ոչ թէ այդ յայտարարութիւնների իւրովի մեկնաբանմամբ: Իսկ փաստերը հետեւեալն են. յայտարարութեան ստորագրումից մէկ ամիս յետոյ ատրպէյճանական զօրամիաւորումները խախտել են յայտարարութեան Ա. կէտը, որի համաձայն կողմերը պէտք է մնային իրենց դիրքերում, եւ յարձակում են սկսել Արցախի Հադրութի շրջանի Հին Թաղեր եւ Խծաբերդ գիւղերի ուղղութեամբ, ինչի արդիւնքում գաւթել են այդ բնակավայրերը, սպանել եւ գերեվարել հայ զինծառայողներին», - յայտնած են ՀՀ ԱԳՆ լրատուութեան եւ հանրային դիւանագիտութեան վարչութենէն:

Պաշտօնական Երեւանը ընդգծած է, որ ի տարբերութիւն Հայաստանին՝ Ատրպէյճանը չէ կատարած Նոյեմբեր 9-ի յայտարարութեան 8-րդ կէտը, որու համաձայն տեղի պէտք է ունենար ռազմագերիներու, պատանդներու եւ այլ պահուող անձերու փոխանակումը: Աւելին, հայ ռազմագերիները կ'ենթարկուին քրէական հետապնդման, որ նաեւ միջազգային մարդասիրական իրաւունքի կոպիտ խախտում է, ըսուած է յայտարարութեամբ:

«Ատրպէյճանի զինուած ուժերը Մայիսի 12-ից սկսած ներթափանցել են եւ շարունակում են գտնուել Հայաստանի Հանրապետութեան ինքնիշխան տարածքում: Հարկ է նշել, որ ատրպէյճանական

Շար.ը էջ 4

ԱՄՆ կը Մերժէ Ուժի Կիրառումը Սահմանազատում Իրագործելու Պարագային

ԱՄՆ դեսպան Լին Թրեյսի սահմանագիծ այցելութեան ընթացքին

Հայաստանի մօտ ԱՄՆ-ի դեսպան Լին Թրեյսին այսօր՝ ՊՆ ներկայացուցիչներու ուղեկցութեամբ այցելած է Գեղարքունիքի մարզ, կազմակերպուած է այց Վերին Շորժայի հատուածի սահմանագիծ:

ՊՆ-ի հաղորդմամբ՝ դեսպան Թրեյսին վերահաստատած է ԱՄՆ-ի մտահոգութիւնը հայ-ատրպէյճանական սահմանի երկայնքով միջադէպերու վերաբերեալ եւ ընդգծած, որ ԱՄՆ-ը կը մերժէ ուժի կիրառումը սահմանազատում իրագործելու պարագային:

Դեսպանը նաեւ ընդգծած է, որ ԱՄՆ-ը՝ որպէս ԵԱՀԿ Մինսքի խումբի համանախագահ երկիր, խորապէս հաւատարիմ է Ղարաբաղեան հակամարտութեան երկարաժամկէտ քաղաքական լուծման հասնելու նպատակով բոլոր կողմերու հետ աշխատելու գործընթացին:

Միեւնոյն ժամանակ, ըստ Լին Թրեյսիի՝ ԱՄՆ-ը կողմերէն կը պահանջէ հնարաւորինս արագ վերադառնալ Մինսքի խումբի համանախագահներու մակարդակով ընթացող բանակցութիւններուն:

Արցախի Մէջ Այժմ Կ՛ապրի Աւելի Քան 120 Հազար Հայ. Թանդիլեան Կը Պատասխանէ Ալիեւին

Արցախի աշխատանքի, ընկերային եւ գաղթականներու հարցերու նախարար՝ Մանէ Թանդիլեան

«Արցախում այժմ ապրում է աւելի քան 120 հազար հայ», յայտարարած է Լեռնային Ղարաբաղի աշխատանքի, ընկերային եւ գաղթականներու հարցերու նախարար՝ Մանէ Թանդիլեանը՝ արձագանգելով Ատրպէյճանի նախագահ՝ Իլհամ Ալիեւի պնդման, թէ այնտեղ ապրողներու թիւը 25 հազար է:

Թանդիլեան «Ազատութիւն»-ի հետ զրոյցի ընթացքին մանրամասնեց, որ իր պնդման հիմքը ընկերային եւ կրթական ծրագիրներու շահառուներու թիւն է,- «Մենք այդ ծրագրերի միջոցով փաստացի տեղեկատուութիւն ենք ստանում, թէ քանի մարդ է բնակւում Արցախում, շատ պարզ է հաշուարկը»:

Ատրպէյճանի նախագահ՝ Իլհամ Ալիեւը օրերս յայտարարած էր, թէ Ղարաբաղ 25 հազար մարդ կը բնակի: Անդրադառնալով ռուս խաղաղապահներու հրապարակած թիւերուն ան ըսած է, որ վերադառնալը չի նշանակեր մնալ այնտեղ: Ալիեւի խօսքով՝ իրենք տարատեսակ միջոցներ եւ արբանեակ ունին ու գիտեն, թէ այնտեղ քանի ինքնաշարժ կայ եւ կը տեսնեն մարդոց տեղաշարժը: Ատրպէյճանի նախագահը անտրամաբանական կը համարէ 25 հազար բնակիչներու համար կարգավիճակի հարցի քննարկումը: Պատերազմի աւարտէն ի վեր Ալիեւը քանի մը անգամ յայտարարած է, որ ինքը ղարաբաղեան խնդիրը փակուած կը համարէ, մինչդեռ հայկական կողմը պարբերաբար կը բարձրացնէ Մինսքի խումբի ձեւաչափով բանակցութիւններու վերսկսման եւ Ղարաբաղի կարգավիճակը ճշգրտե-

Շար.ը էջ 5

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

Երասխի Դէպքերի Յստակ Ուղերձները

ՀՀ-ի եւ Նախիջեւանի սահմանին սադրելով հերթական միջադէպը՝ Ատրպէյճանը փորձում էր ուժի դիրքերից ցուցադրել իր առաւելութիւնը յետպատերազմեան շրջանում, սակայն հայկական զինուժի համարժէք պատասխանը սառը ցնցուղ էր Պաքուի համար: Հայկական կողմն իր գործողութիւններով ցոյց տուեց, որ երկրի զինուած ուժերը կարճ ժամանակահատուածում վերականգնել է իր մարտունակութիւնը եւ պատրաստ է անգամ անհամարժէք պատասխան տալու նմանատիպ ցանկացած սադրանքի: Պաքուն, իր գործելաոճին հաւատարիմ, հայ-ատրպէյճանական սահմանի հանդէպ հերթական ոտնձգութիւնն ուղեկցեց ապատեղեկատուութեամբ: Ատրպէյճանի պաշտպանութեան նախարարութիւնը կեղծ լուրեր էր հրապարակում, թէ հայկական զինուած ուժերը կրակ են բացել Նախիջեւանի Սադարակ բնակավայրի ուղղութեամբ: Իսկ իրականութիւնն այն էր, որ հայկական կողմը հուժկու պատասխան էր տալիս սահմանին դիրքերն առաջ բերելու ատրպէյճանցիների փորձին եւ այդտեղ հայ զինծառայողի զոհուելու դէպքին:

ՀՀ ՊՆ-ն միջադէպի ընթացքում յայտնեց ատրպէյճանական կողմի կորուստների մասին: Պաշտօնական Պաքուն, ինչպէս միշտ, այս անգամ եւս թաքցրեց իր զոհերի փաստը՝ հաղորդելով միայն վիրաւորի մասին: Այստեղ Պաքուի գործողութիւնները լիովին բացատրելի են: Վերջինս չէր կարող ընդունել սեփական կորուստները, քանի որ այն յօդս կը ցնդեցնէր իր կողմից ձեւաւորուած յետպատերազմեան միֆը, թէ ատրպէյճանական բանակն աւելի մարտունակ է, քան հայկականը: Սեփական կորուստները հրապարակելով՝ Ալիեւը ստիպուած էր լինելու ընդունել, որ չի կարողանում զէնքի ուժով յետպատերազմեան կարգաւորման գործընթացում թելադրող լինել: Հայկական զինուժի կամային յատկութիւնները եւ բարձր մարտունակութիւնը փաստեր են, որոնց լաւ են ծանօթ Ատրպէյճանում՝ դա իրենց մաշկի վրայ պարբերաբար զգալով: Այսօր սահմանին պայրաքթարների գործօնը չէ որոշիչը, այլ՝ սահմանապահ զօրքերի կամային յատկութիւններն ու ռազմական գործին տիրապետելու հմտութիւնները, ինչի առկայութիւնը հայ զինծառայողների մօտ երբեւէ հարցականի տակ չի դրուել: Միանշանակ է, որ հայ-ատրպէյճանական սահմանի յստակ ամրագրուած հատուածներում ցանկացած սադրանք ստանալու է համարժէք եւ աւելին՝ անհամարժէք պատասխան: Երասխի միջադէպը փաստեց, որ հայկական կողմը վճռական է տրամադրուած իր ինքնիշխան տարածքների հանդէպ ցանկացած ոտնձգութեան կանխման հարցում: Միւս կողմից էլ այդ վճռականութիւնն աւելի իրատեսական է դարձնում զարգացումների այնպիսի սցենարները, որոնց դէպքում լուրջ սահմանային բախումները կարող են անխուսափելի լինել:

Երասխում Հայաստանը յստակ ուղերձ յղեց, որ չի հանդուրժելու սահմանային սադրանքները եւ պատրաստ է մինչեւ վերջ կանգնելու իր իրաւունքների պաշտպանութեան հարցում, ինչը նշանակում է, որ ատրպէյճանական սադրանքների կրկնութեան դէպքում լայնածաւալ բախումներն անխուսափելի են լինելու արդէն ՀՀ սահմաններին՝ իրենց բոլոր հետեւանքներով: Թերեւս, նման զարգացումների հեռանկար էր տեսնում նաեւ տարածաշրջանում խաղաղութեան պահպանման առաքելութիւն ստանձնած ՌԴ-ն, երբ իր ԱԳՆ խոսնակի՝ Մարիա Զախարովայի շուրթերով յայտնում էր սահմանային խախտումների դէպքերով մտահոգուած լինելու մասին:

Երասխի միջադէպի միւս ուղերձն այն էր, որ ուժի դիրքերից երկու երկրների միջեւ առկայ խնդիրների լուծման ատրպէյճանական մարտավարութիւնը հեռանկար չունի եւ չի կարող նպաստել տարածաշրջանում կայունութեան հաստատմանն ու համագործակցութեան համար նախադրյալների ստեղծմանը: Եթէ Ատրպէյճանն իրօք ցանկանում է խաղաղութիւն, ապա պէտք է առանց նախապայմանների վերադարձնի բոլոր ռազմագերիներին եւ Սիւնիքի ու Գեղարքունիքի սահմանային տարածքներից դուրս բերի իր զինուած ուժերի խմբաւորումները:

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ»

Փարիզի Թափանցիկ Յորդորը Հայաստանի Հասարակական-Քաղաքական Միջավայրին

ՅԱԿՈԲ ԲԱԴԱԼԵԱՆ

Հայաստանում Ֆրանսայի դեսպան Ջոնաթան Լաքոթի հարցազրոյցը շարունակում է լինել հայաստանեան համացանցի, հասարակական-քաղաքական շրջանակների ուշադրութեան կեդրոնում, թէեւ, դատելով արձագանքների զգալի մեծամասնութիւնից, այդ ուշադրութիւնը շարունակում է լինել գերազանցապէս իռացիոնալ, չափազանցուած սպասումների եւ դիտարկումների տիրոյթում, այդպիսով իսկ լինելով առաջին հերթին հենց հայ-ֆրանսական յարաբերութեան հեռանկարի համար: Մի բան, ինչը կանդնեցնելու նպատակն էլ թերեւս Ֆրանսայի դեսպանի հարցազրոյցի առանցքային շարժառիթներից մէկն էր, առայժմ կարծես թէ ոչ այնքան ստացուած:

Ցամենայնդէպս, դատելով դեսպանի շեշտադրումներից, որ տարբեր հարցերի առնչութեամբ արել է հարցազրոյցի ընթացքում, նա նպատակ ունէր Հայաստանի հանրութեանը հասցնել կարեւոր ազդակներ առայն, որ պէտք չէ Ֆրանսայի վրայ դնել այնպիսի սպասումներ, որոնք համարժէք չեն ռեգիոնալ քաղաքականութեան իրական տրամաբանութեանն ու ռեգիոնում, նաեւ աշխարհաքաղաքական համատեքստում ուժերի յարաբերակցութեանը, քանի որ դրա հետեւանքը կարող է լինել ոչ թէ Ֆրանսայի դերի եւ էֆեկտիւութեան աճը, այլ հակառակը՝ Ֆրանսայի ռեգիոնալ դերակատարման աճի խոչընդոտների գեներացիան: Առաւել եւս, որ այդ խնդիրը՝ Ֆրանսայի դերակատարութեան համար առաւելագոյն խոչընդոտների ձեւաւորումը, որպէս նպատակ ակնյայտօրէն հետապնդում են Թուրքիան, Ատրպէյճանը, նրանց ծիրում գտնուող այլ պետութիւններ, նաեւ Ռուսաստանը, յամենայնդէպս այն քաղաքականութեան համատեքստում, որը մշակուել եւ վարուել է մինչ այժմ, եւ որի առանցքում եղել է Կովկասը Եւրաատլանտեան խաղից զերծ պահելու նպատակով Թուրքական խաղընկերոջ ռազմավարական ընտրութիւնը: Ահա այդ իմաստով, խաղը շարունակելու համար այդ շրջանակների ու նրանց խաղընկերների համար շատ կարեւոր է, որպէսզի Ֆրանսայի ռեգիոնալ դերակատարումը առաւելագոյնս ուղիղ ու բաց տեքստով հակադրուի Ռուսաստանին, Հայաստանում Ռուսաստանի հետաքրքրութիւններին ու նպատակներին: Ցատկապէս, որ այդ շրջանակների համար բաւականին նկատելի է, որ ԱՄՆ-ը եւ Ֆրանսան սկսել են Մոսկուայի հետ քննարկումների որոշակի գործընթաց, որի միջոցով թերեւս փորձում են տարբեր գործիքակազմի կիրառմամբ հասնել Ռուսաստանը Մինսկի խմբի համանախագահութեան ձեւաչափ դէ ֆակտօ վերադարձնելու որոշման, որովհետեւ դէ իւրէ Ռուսաստանն այդ ձեւաչափում է, եւ դէ ֆակտօ՝ ռուս-թուրքականում: Ֆրանսայի դեսպանի հարցազրոյցը խոշոր հաշուով հենց այդ մասին է, որ Ֆրանսայի ռեգիոնալ դերակատարման աճը կարող է էֆեկտիւ հունի մէջ լինել այն դէպքում, երբ այդ դերակատարումը չի դիտւում Ռուսաստանի, եւ դրա մասնակցութեամբ ռեգիոնալ նոր իրավիճակի հակադրութեան ռեժիմում, որովհետեւ դա նշանակելու է ուժգին հակազդեցութիւն Ֆրանսային, այդ թւում հենց հայաստանեան տիրոյթում, որը պաշտօնական Փարիզը փորձում է դիտարկել որպէս ռեգիոնալ դերի առանցքային հենման կէտ:

«ԱՌԱՋԻՆ ԼՐԱՏՈՒԱԿԱՆ»

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի

ԽՄԲԱԳԻՐ
ԳՐԻԳՈՐ ԽՈՏԱՆԵԱՆ

ՎԱՐԻՉ ՏՆՕՐԷՆ
ՎԱՀԷ ԱՋԱՊԱՀԵԱՆ

MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
E:Mail: massis2@earthlink.net
http://www.massisweekly.com

(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA $50.00, $100.00 (First Class)
Canada $125.00 (Air Mail)
Overseas $250.00 (Air Mail).
All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.

Periodicals Postage Paid at Pasadena CA.
Please Send Address Change To MASSIS WEEKLY

Արցախ է Վերադարձել Աւելի Քան 100 Հազար Մարդ. Իլհամ Ալիեւը Սխալ է

ԼՈՒՍԻՆԷ ՈՍԿԱՆԵԱՆ

Ատրպէյճանանի նախագահ Իլհամ Ալիեւը Յուլիսի 22-ին Azerbaijan TV հեռուստաընկերութեանը տուած հարցազրոյցում յայտարարել է, թէ Լեռնային Ղարաբաղում պատերազմից յետոյ ապրում է ընդամէնը 25 հազար մարդ:

Անդրադառնալով Եւրոպական խորհրդի նախագահ Շառլ Միշելի տարածաշրջանային այցին եւ ԼՂ կարգավիճակի շուրջ խօսակցութիւններին՝ Ալիեւը, մասնաւորապէս, նշել է. Մենք ունենք բաւականին լայն եւ բազմակողմանի տեղեկութիւն այնտեղ (Լեռնային Ղարաբաղում-խմբ.) կատարուող գործընթացների մասին: Այնտեղ ապրողների իրական թիւը 25 հազար է: Այլ թուեր էլ են նշուել, թէ իբր պատերազմից յետոյ այնտեղ վերադարձել է 50 հազար մարդ: Հնարաւոր է, բայց վերադառնալ չի նշանակում այնտեղ մնալ,- ասել է Ալիեւը՝ եզրակացնելով, որ անտրամաբանական է 25 հազար մարդու համար կարգավիճակ քննարկելը:

Փաստերի ստուգմանը հարթակն ուսումնասիրել է Ալիեւի այս պնդումները:

Նշենք, որ ռուսական խաղաղապահ զօրախումբը պարբերաբար թուեր է ներկայացնում Արցախ վերադարձած քաղաքացիների մասին:

Այդպէս, ըստ այդ տուեալների, դեռեւս Փետրուարին աւելի քան 52 հազար անձ վերադարձել էր Արցախ: Ցատկանշական է, որ շատ քաղաքացիներ վերադարձել են նաեւ Վարդենիս-Քարվաճառ աւտոճանապարհով (մինչեւ տարածքի յանձնումը Ատրպէյճանանին), որտեղ այդ պահին ռուս խաղաղապահներ չեն եղել:

Ցատկանշական է, որ նոյն շրջանում Արցախի աշխատանքի, սոցիալական եւ բնակարանային հարցերի նախարարութիւնն այլ տուեալներ է յայտնել: Ըստ դրանց՝ Արցախ է վերադարձել մօտ 100 հազար մարդ: Նախարար Մանէ Թանդիլեանի խօսքով՝ տարբերութեան պատճառն այն է, որ խաղաղապահների հրապարակած տուեալները ձեւաւորւում են աւտոբուսներով վերադարձողների վիճակագրութեան հիման վրայ:

Վերադարձողների մի մասը

Շար.ը էջ 6

ԼՈՒՐԵՐ

Քննիչ Յանձնաժողով Պիտի Ստեղծուի 44-Օրեայ Պատերազմի Վերաբերեալ. Ալեն Սիմոնեան

«Նախեւառաջ քննարկեցինք գալիք աշխատանքը, ԱԺ-ի եւ կառավարութեան հետ համագործակցութիւնը: Որոշում է կայացուել, որ քննիչ յանձնաժողով է ստեղծուելու 44-օրեայ պատերազմի վերաբերեալ: Եւ այդ հարցում, կարծում ենք, նաեւ արտախորհրդարանական ընդդիմութեան մասնակցութիւնը նոյնպէս պէտք է լինի»,- այս մասին այսօր՝ Յուլիս 26-ի «Քաղաքացիական պայմանագիր» կուսակցութեան նիստէն յետոյ լրագրողներու հետ զրոյցին ըսաւ ԱԺ փոխնախագահ՝ Ալեն Սիմոնեան:

ԱԺ փոխնախագահ Ալեն Սիմոնեան

Յիշեցնենք, որ այսօր ՀՀ վարչապետի պաշտօնակատար՝ Նիկոլ Փաշինեան նիստ գումարած է, որու ժամանակ հանդիպած էր «Քաղաքացիական պայմանագիր» կուսակցութեան ընտրուած պատգամաւորներուն հետ:

Ալեն Սիմոնեան տեղեկացուց, որ նիստին քննարկուած են նաեւ տարբեր հարցեր, զուտ ԱԺ-ի կազմակերպչական, յանձնաժողովներու եւ կանոնադրութեան հետ կապուած հարցեր:

Ապօրինի Գոյքի Բռնագանձման Գործերով Նախկին Պաշտօնեաներու Ունեցուածքը Կալանքի Տակ Առնուած Է

Երրորդ նախագահ՝ Սերժ Սարգսեանի եղբօր՝ Լեւոն Սարգսեանի դուստրը ու պետական գոյքի կառավարման վարչութեան նախկին պետ՝ Արման Սահակեանը հրաւիրուած են Գլխաւոր դատախազութիւն ապօրինի ծագում ունեցող գոյքի բռնագանձման գործերով: Թէ խօսքը մասնաւորապէս ինչ գոյքի մասին է, դեռ յայտնի չէ:

«Ազդարար» հրապարակային ծանուցումներու պաշտօնական կայքէջ տեղադրուած ծանուցագիրներու մէջ մանրամասնութիւններ չկան:

Սարգսեաններու քրէական գործերով զբաղող փաստաբան՝ Երեմ Սարգսեան «Ազատութիւն»ին ըսաւ, որ այս մասով ինքը դեռ համաձայնութիւն չունի մեկնաբանութիւն տալու: Անի Սարգսեանը, ինչպէս նաեւ անոր հայրը՝ Լեւոն Սարգսեան ու եղբայրը՝ Նարեկ Սարգսեան, կը մեղադրուին ապօրինի հարստանալու եւ յայտարարագրման ենթակայ գոյքը թաքցնելու համար: Լեւոն Սարգսեան կը հետախուզուի, անոր խափանման միջոց ընտրուած է կալանաւորումը: Դստեր՝ Անի Սարգսեանի ու որդիին՝ Նարեկ Սարգսեանի պարագային՝ ստորագրութիւնը չհեռանալու մասին:

Ազգային ժողովի նախկին նախագահ՝ Գալուստ Սահակեանի որդին՝ պետական գոյքի կառավարման վարչութեան նախկին պետ՝ Արման Սահակեան Յուլիս 28-ին հրաւիրուած է դատախազութիւն՝ ծանօթանալու ուսումնասիրութեան արդիւնքներուն ու ներկայացնելու իր դիրքորոշումը:

Սահակեանի փաստաբան Էմին Խաչատրեան տեղեկացուց, որ մինչ դատախազութիւն ներկայանալը իրենք խնդրած են ուսումնասիրութեան արդիւնքները, եւ արդէն ստացած են զանոնք: Ըստ փաստաբանին, գործի նիւթերը քանի մը հարիւր էջէ բաղկացած են, դեռ ամբողջութեամբ չեն հասցուցած ծանօթանալ անոր:

«Սահմանուած ժամկէտներում, բնականաբար, կը ներկայացնենք մեր պատճառաբանութիւնները, կը ներկայացնենք մեր ունեցած գոյքերի հիմքերը, այսինքն գոյքերի օրինական լինելու վերաբերեալ փաստաթղթեր», - ըսաւ փաստաբանը:

Խաչատրեան ըսաւ, որ Արման Սահակեանը արդէն յայտնած է իր դիրքորոշումը՝ չունի որեւէ ապօրինի գոյք: 2011-էն 2018 թուականը Պետական գոյքի կառավարման վարչութեան նախկին պետի պաշտօնը գրաւած Սահակեանը պնդած է, որ ձեռքբերած անշարժ ու շարժական գոյքերը օրինական են: Փաստաբանը ըսած է, թէ դատախազութիւնը կասկած ունի շուրջ 400 միլիոն դրամի գոյքի վերաբերեալ:

«Հիմա մենք մեր ձեռքի տակ ունենք մի շարք փաստաթղթեր, որոնք պէտք է նորից ուսումնասիրուեն, համադրուեն եւ արդիւնքում վերլուծուեն: Տեւական գործընթաց է լինելու, բայց ես համոզուած եմ, որ մենք հաւաստի եւ արժանահաւատ տեղեկատուութիւն կը ներկայացնենք տուեալ դէպքում Գլխաւոր դատախազութեան համապատասխան վարչութեանը, որպէսզի նրանք էլ ուսումնասիրեն եւ համոզուած եմ ապօրինի ծագման որեւէ գոյք չի յայտնաբերուի», - ընդգծեց Էմին Խաչատրեանը:

Արման Սահակեանը, յիշեցնենք, որ երեւանի նախկին քաղաքապետ Տարօն Մարգարեանի հետ միասին կ՚անցնի դպրոցներէն մէկու հողակտորի օտարման քրէական գործով: Ինչպէս Մարգարեանը, այնպէս ալ Սահակեանը մեղադրուած է պաշտօնէական լիազօրութիւնները չարաշահելու համար:

Ապօրինի գոյքի բռնագանձման գործերով կ՚անցնին շարք մը նախկին պաշտօնեաներ ու անոնց հարազատները: Գլխաւոր դատախազութիւնը կասկածներ ունի նախկին ոստիկանապետ՝ Վլատիմիր Գասպարեանի, անոր կնոջ, զոքանչի, դստեր, որդիի, գնդապետ Սե-

Շար.ը էջ 5

Փաշինեան Եւ Արտախորհրդարանական Ուժերը Գումարած Են Առաջին Նիստը

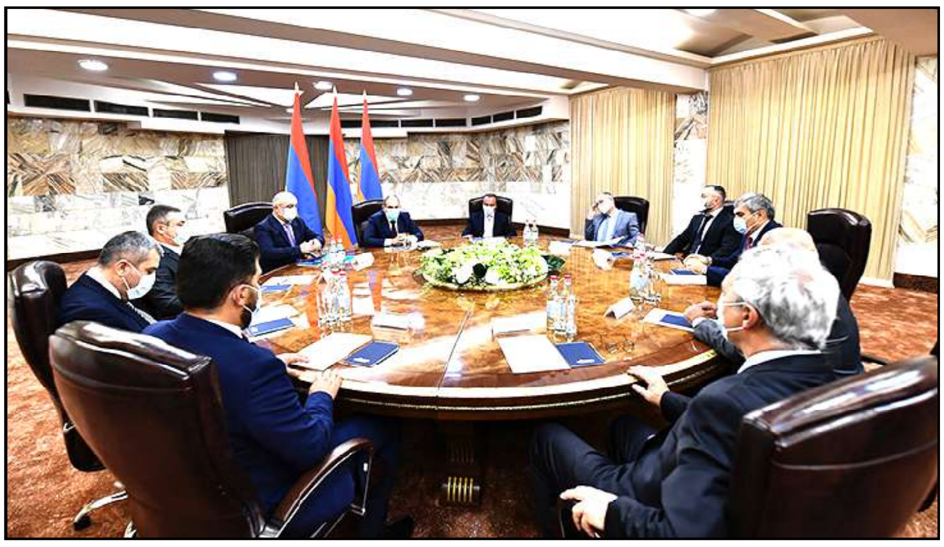

Նիկոլ Փաշինեանի մասնակցութեամբ արտախորհրդարանական քաղաքական ուժերու խորհրդակցական ժողովը

Կայացած է արտախորհրդարանական քաղաքական ուժերու հետ համագործակցութեան խորհրդակցական ժողովի առաջին նիստը՝ վարչապետի պաշտօնակատար՝ Նիկոլ Փաշինեանի մասնակցութեամբ:

Նիստին մասնակցած են «Հանրապետութիւն» կուսակցութեան նախագահ՝ Արամ Սարգսեանը, «Ազատական» կուսակցութեան առաջնորդ՝ Սամուէլ Պապայեանը, «Ալեանս» առաջադիմական կեդրոնամէտ կուսակցութեան առաջնորդ՝ Տիգրան Ուրիխանեանը, «Արդար Հայաստան» կուսակցութեան ղեկավար՝ Նորայր Նորիկեանը, «Ինքնիշխան Հայաստան» կուսակցութեան ղեկավար՝ Դաւիթ Սանասարեանը, Հայաստանի եւրոպական կուսակցութեան ղեկավար՝ Տիգրան Խզմալեանը, Հայաստանի Քրիստոնեայ-դեմոկրատական կուսակցութեան նախագահ՝ Լեւոն Շիրինեանը, «Միասնական հայրենիք» կուսակցութեան նախագահ՝ Մհեր Տէրտէրեանը, Պահպանողական կուսակցութեան ղեկավար՝ Միքայէլ Հայրապետեանը, Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան կուսակցութեան Հայաստանի վարչութեան ատենապետ՝ Սեդրակ Աճէմեանը:

Նիկոլ Փաշինեան ողջունած է ժողովի մասնակիցները եւ մաղթած յաջող ու արդիւնաւէտ քննարկումներ:

Յիշեցնենք, որ խորհրդարանական արտահերթ ընտրութիւններէն յետոյ գործադիրի ղեկավարը սկսաւ հանդիպումներ ԱԺ չանցած ուժերուն հետ եւ որոշուեցաւ ձեւաւորել համագործակցութեան խորհրդակցական ժողով:

Սիւնիքի մէջ կը Փորձէին «Պետութեան Մէջ Պետութիւն Ստեղծել». Պատգամաւոր

«Մարդիկ, օրինակ, Սիւնիքի մէջ, պետութեան մէջ պետութիւն արդէն կը փորձէին ստեղծել», «Ազատութիւն»ի Կիրակնօրեայ վերլուծական Հրայր Թամրազեանի հետ» հաղորդման ժամանակ յայտարարեց «Քաղաքացիական պայմանագիր» կուսակցութեան անդամ՝ Գէորգ Պապոյեանը:

Այդ «գործընթացի ջախջախումը», պատգամաւորը ոչ թէ որոշ անձերու նկատմամբ հետապնդում կը համարէ, այլ «պետականաստեղծ գործընթացի»:

«Հայաստան» դաշինքը պնդած է, որ իրենց անդամները քաղաքական հալածանքներու կ՚ենթարկուին, որ անազատութեան մէջ գտնուող «Հայաստան» դաշինքի անդամները քաղաքական բանտարկեալներ են, այս հարցին Գէորգ Պապոյեանը պատասխանեց, որ ըստ քրէական գործերուն՝ այդ մարդոց մէկ մասը չարաշահումներ ըրած է, մէկ մասը քոռուփցիայով զբաղած է, մէկ այլ հատուած կաշառք բաժնած է եւ « կարծում եմ, որ, կը ներէք, բայց ծիծաղելի է ընտրակաշառք բաժանողին, քոռուփցիայով զբաղուողին, մարդկանց ստիպողաբար ընտրութեան ուղարկող մարդկանց, որոնք ըստ էութեան բդեշխների են վերածուել իրենց տարածքներում, ժամանակի ընթացքում այդ մարդկանց քաղբանտարկեալ, կամ քաղհալածեալ համարել: Եւ, գիտէք, անգամ այդ պարագայում, անգամ այդ ճնշումների պարագայում հենց նոյն սիւնեցիները տուեցին արժանի պատասխան այդ մարդկանց, եւ այսօր, եթէ նկատել էք, բացի մի քանի սահմանափակ թուով մարդիկ, որոնք «Հայաստան» դաշինքի անդամներ են, բացի իրենցից, ժողովրդի մէջ ոչ ոք չի համարում, որ այդ մարդիկ քաղբանտարկեալներ են: Ես էդ մարդկանց քրէական գործերին ծանօթ չեմ, բայց ամէն դէպքում մտնենք սովորական ժողովրդի մէջ եւ հարցնենք, ես մէկին չգիտեմ, որ այդ մարդկանց համարում է քաղբանտարկեալ: Քաղբանտարկեալը 2008 թուականի Մարտի 1-ից յետոյ բանտերում յայտնուած մարդիկ էին, իմ կարծիքով, պէտք չէ այստեղ հաւասարութեան նշան դնել»:

«Քաղաքացիական պայմանագիր» կուսակցութեան անդամ՝ Գէորգ Պապոյեան

ԼՈՒՐԵՐ

Ալիեւը Նեղսրտած է ԵՄ-ի՝ Հայաստանին Յատկացուելիք 2.6 Միլիառ Եւրօ Աջակցութեան Համար

Ատրպէյճանի նախագահ՝ Իլհամ Ալիեւը նախօրէին պետական AzTV-ին տուած հարցազրոյցին մէջ անդրադարձած է նաեւ ԵՄ-ի կողմէ Հայաստանին տրամադրուելիք աջակցութեան: Ան նշած է, որ Հայաստանին կը յատկացնեն 2.6 միլիառ եւրօ, Վրաստանին՝ 2.3 միլիառ եւրօ, իսկ Ատրպէյճանին՝ ոչինչ:

«Ինչ կը վերաբերի Ատրպէյճանին, ապա հնչեցուած է 150 միլիոն եւրօ թիւը, բայց մեզի չեն ըսած ճիշդ երբ պիտի ըլլայ այդ յատկացումը, որոնք են յատկացման պայմանները: Ի հարկէ, կը կարծեմ, որ այս սխալ դիրքորոշում է, քանի որ Ատրպէյճանը Հարաւային Կովկասի ամենամեծ երկիրն է՝ ե՛ւ տարածքով, ե՛ւ բնակչութեամբ, ե՛ւ հնարաւորութիւններով: Մինչ այժմ տարածաշրջանի երկիրներուն այդքան խոշոր գումարներ չեն յատկացուած: Սա կը վկայէ այն մասին, որ այս միջոցները պատերազմէն ետք կը յատկացուին, այսինքն՝ պատճառը պատերազմն է: Եթէ այդպէս է, ապա պատերազմէն ամենաշատ տուժած երկիրը Ատրպէյճանն է: Այդ միջոցները պէտք է յատկացուին Ատրպէյճանին»,- ըսած է Ալիեւը՝ բողոքելով, որ Հայաստանին այդքան մեծ գումար պիտի յատկացուի:

«Գումարը կու տան Հայաստանին. կա՞ն Հայաստանի մէջ աւերածութիւններ՝ ո՛չ: Մե՞նք այնտեղ ականներ դրած ենք՝ ո՛չ: Սա անարդար է: Այդ հարցով կարծիքներու փոխանակում եղած է: Պատասխանը հետեւեալն, որ, իբր, Ատրպէյճանին միջոցներ պէտք չեն: Առաջինը՝ մեզի ոչ ոք առաջարկած է: Առաջարկեցէք մեզի, եւ ես կ'ըսեմ, պէտք են, թէ՝ ոչ: Մենք պիտի չվերականգնե՞նք «ազատագրուած տարածքները»: Միլիառաւոր տոլարներ պէտք են, որոնք բնականաբար երկինքէն պիտի չիջնեն»,- ըսած է Ատրպէյճանի նախագահը:

Ան նշած է, որ Ատրպէյճանը ինքնաբաւ երկիր է, սակայն եթէ Հայաստանի պէս դրամաշնորհ առաջարկեն, ապա երբեք չեն հրաժարիր:

Այս Տարուայ Յունիսին Աշխատատեղերու Ամենաբարձր Ցուցանիշը Արձանագրուած է

2021-ի Յունիսի տուեալներով՝ եկամուտ (հարկման պագա) ապահոված աշխատատեղերու թուաքանակը կազմած է շուրջ 643 հազար, ինչ որ 2021-ի Մայիսի համեմատ՝ աւելի է շուրջ 8 հազարով, 2020-ի Յունիսի համեմատութեամբ՝ 34 հազարով, 2019-ի Յունիսի համեմատութեամբ՝ 37.5 հազարով, 2018-ի Մայիսի համեմատութեամբ՝ 80 հազարով, տեղեկացուցած է Պետական եկամուտներու կոմիտէն (ՊԵԿ):

Ըստ ՊԵԿ-ին՝ 2021-ի Յունիսին՝ նախորդ տարիներու նոյն ամիսներու համեմատութեամբ, աճած է նաեւ աշխատատեղերու գիծով յայտարարագրուած եկամուտը (հարկման պագան)՝ կազմելով շուրջ 139 միլիառ դրամ, որ կը գերազանցէ 2020-ի Յունիսի նոյն ցուցանիշին՝ 15 տոկոսով, 2019-ի Յունիսի ցուցանիշին՝ 23 տոկոսով, իսկ 2018-ի Յունիսի ցուցանիշին՝ 40 տոկոսով:

2021-ի Յունիսին, նախորդ տարիներու նոյն ամսուայ համեմատ, աճած է նաեւ մէկ աշխատատեղին բաժին հասնող եկամուտը (հարկման պագան)՝ կազմելով շուրջ 216 հազար դրամ: 2020-ի Յունիսի այս ցուցանիշը կազմած է 198 հազար դրամ, 2019-ին՝187 հազար դրամ, իսկ 2018-ին՝177 հազար դրամ:

ՊԵԿ-ը յիշեցուցած է, որ 2020-ի Սեպտեմբերին համար եկամուտ ապահոված աշխատատեղերու թիւը կը կազմէր շուրջ 632 հազար, որ, կոմիտէի գնահատմամբ, աննախադէպ էր, իսկ Հայաստանի վիճակագրական պատմութեան մէջ արձանագրուած ամենաբարձր ցուցանիշն էր, սակայն, ինչպէս ՊԵԿ-ը կ'ընդգծէ, 2021-ի Մայիսին գերազանցուած է այդ ցուցանիշը՝կազմելով շուրջ 635 հազար:

«Արդէն իսկ կարող ենք նշել, որ ամենաբարձր ցուցանիշը գրանցուել է 2021-ի Յունիսին (643 հազար)՝ գերազանցելով նաեւ 2021-ի Մայիս ամսուայ ցուցանիշը», - ըսուած է հաղորդագրութեամբ:

Վիքթորիա Նուլանտ Արձագանգեց ԼՂ Հակամարտութեան Սուրիացի Ջինեալներու Ներգրաւման Խնդրին

ԱՄՆ-ի պետական քարտուղարի տեղակալ՝ Վիքթորիա Նուլանտ

ԱՄՆ-ի Ծերակուտականի արտաքին յարաբերութիւններու յանձնաժողովէն ներս կայացան լսումներ «Թուրքիոյ նկատմամբ Միացեալ Նահանգներու քաղաքականութիւնը» վերնագրով, տեղեկացուցած է «Ամերիկայի ձայնը»:

Լսումներուն, որպէս պատասխանող կողմ հանդէս եկած է քաղաքական հարցերով ԱՄՆ-ի պետական քարտուղարի տեղակալ՝ Վիքթորիա Նուլանտը, իսկ քննարկումը կը նախագահէր Ծերակուտականի արտաքին յարաբերութիւններու յանձնաժողովի նախագահ, ծերակուտական՝ Պապ Մենենտըսը: Վերջինս լսումներու ընթացքին հարց բարձրացուցած է Լեռնային Ղարաբաղի վերջին հակամարտութեան ընթացքին Թուրքիոյ ներգրաւուածութեան, մասնաւորապէս սուրիացի զինեալներուն հակամարտութեան գօտի տեղափոխման շուրջ:

«Թոյլ տուէք ուղղել մէկ հարց եւս: Արդեօ՞ք տեղեակ էք, որ Թուրքիան նպաստած է Սուրիայէն դէպի Ատրպէյճան զինեալներու տեղափոխման 2020 թուականին Լեռնային Ղարաբաղի պատերազմի ժամանակ»,- հարց ուղղած է ծերակուտական Մենենտըս:

Ի պատասխան, քաղաքական հարցերով ԱՄՆ-ի պետական քարտուղարի տեղակալ Նուլանտ առաջարկած է այս հարցը դարձնել առանձին քննարկման առարկայ:

«Կը կարծեմ, որ աւելի յարմար կ'ըլլար ձեր նշած այս դրոյթը քննարկել առանձին առիթով մէկ այլ պայմաններու մէջ, եթէ այդ ձեզի համար ընդունելի է, պարոն Նախագահ»,- պատասխանած է Նուլանտ:

Ծերակուտական Մենենտըս դրական արձագանգած է՝ աւելցնելով, որ անոր հետ մէկտեղ կը սպասէ պետական քարտուղարութեան արձագանգին պատերազմի օրերուն Ատրպէյճանի կողմէ թրքական անօդաչու թռչող սարքերու կիրառման մասին:

«Շատ լաւ: Որպէս անոր մէկ մաս, ես նաեւ անհամբեր կը սպասեմ պետական քարտուղարութեան արձագանգին, թէ արդեօք ուսումնասիրած էք Ատրպէյճանի կողմէ պատերազմին օգտագործուած թրքական անօդաչու թռչող սարքերու գործածման հարցը: Այն կը ներառէր ԱՄՆ-ի մէջ արտադրուած մասեր, որ ես կը համարեմ բոլորովին անընդունելի»,- արձագանգած է Մենենտըս:

Անգարան Բոլոր Ուժերով Աջակցած Է Պաքուին, Կը Շեշտէ Թուրք Պաշտօնեան

Թուրքիոյ իշխող «Արդարութիւն եւ զարգացում» կուսակցութեան փոխնախագահ՝ Նուման Քուրթուլմուշը Պաքուի մէջ յայտարարած է, թէ Հարաւային Կովկասի խնդիրները պէտք է լուծուին տարածաշրջանի երկիրներու կողմէ:

Թրքական «Անատոլու» գործակալութեան հաղորդմամբ՝ Քուրթուլմուշ ըսած է, թէ Երեւանը պէտք է հրաժարի տարածաշրջանային խնդիրներու լուծումը Հարաւային Կովկասէն դուրս փնտռելու «սովորութենէն», եւ կրկնած է վեց երկիրներու ձեւաչափով համագործակցութեան հարթակ ստեղծելու Թուրքիոյ նախագահի գաղափարը:

«Համոզուած եմ, որ փոխգործակցութեան ամենաճիշդ ուղին վեցի հարթակն է՝ Թուրքիոյ, Ռուսաստանի, Իրանի, Ատրպէյճանի, Հայաստանի ու Վրաստանի մասնակցութեամբ: Բոլոր խնդիրներն ու տարաձայնութիւնները պէտք է լուծուին տարածաշրջանի երկիրներու կողմէ», - ըսած է Թուրքիոյ իշխող կուսակցութեան փոխնախագահը, նշելով, թէ Երեւան վերջապէս պէտք է գիտակցի, որ լարուածութեան նոր օճախներու ստեղծումը ոչ մէկ օգուտ կը բերէ Հայաստանի ժողովուրդին:

Ատրպէյճանական լրատուամիջոցները լրագրողներու հետ Քուրթուլմուշի զրոյցէն այլ շեշտադրումներ առանձնացուցած են, մասնաւորապէս Թուրքիոյ եւ Ատրպէյճանի մասով: APA գործակալութեան հաղորդմամբ՝ ան յայտարարած է. - «Մենք բոլոր ուժերով աջակցած ենք Ատրպէյճանին ղարաբաղեան պատերազմի ժամանակ»: Իսկ յետպատերազմեան իրավիճակի մասին ըսած է, թէ տարածաշրջանի կայունութիւնը եւ զարգացումը կ'ապահովուի Թուրքիոյ ու Ատրպէյճանի համատեղ ջանքերու շնորհիւ:

Ըստ այս հաղորդագրութեան՝ Քուրթուլմուշը Հայաստանին ապաւինած դուրսի ուժերուն կարգին դասած է նաեւ սփիւռքը, ըսելով, թէ Հայաստանը պէտք չէ յոյսը դնէ արտաքին ուժերու, անոնց կարգին՝ սփիւռքի վրայ: Ատրպէյճանի հետ յարաբերութիւններու կարգաւորումը պէտք է տեղի ունենայ քննարկումներու միջոցով, իսկ զսպուածութիւնը, ըստ թուրք գործիչին, Հայաստանին օգտին է:

Թրքական պատուիրակութիւնը այցելած է «Նահատակներու ծառուղի» եւ թուրք զինուորի յուշարձանը:

«Մենք յարգանքի տուրք կը մատուցենք Կովկասեան իսլամական բանակի նահատակներուն: 99 տարի առաջ անոնք կռուած են Ատրպէյճանի ազատութեան համար», - յայտարարած է Թուրքիոյ իշխող կուսակցութեան փոխնախագահը:

Երեւան Կը Հակադարձէ Պաքուին

Շարունակուած էջ 1-էն

զօրամիաւորումները ներթափանցել են Հայաստանի Հանրապետութիւն այն տարածքներից, որի հանդէպ Ատրպէյճանը վերահսկողութիւն է հաստատել Նոյեմբերի 9-ի յայտարարութեան իրականացման հետեւանքով: Այսինքն՝ յայտարարութիւնն իրականացնելու հայկական կողմի կառուցողական մօտեցմանը Ատրպէյճանը հակադրել է Հայաստանի տարածքային ամբողջականութեան հանդէպ ոտնձգութիւն իրականացնելու՝ տարածաշրջանային անվտանգութիւնը եւ խաղաղութիւնը խաթարելու քաղաքականութիւն: Այն փաստը, որ ատրպէյճանական զօրամիաւորումները գտնւում են Հայաստանի տարածքում, ըստ էութեան, ընդունել է Ատրպէյճանի նախագահը՝ նշելով, որ «Զանգեզուրը մեր նախնիների հողն է»: Վերջին շրջանում Ատրպէյճանը հանդէս է գալիս Լեռնային Ղարաբաղի տարածքային միաւոր լինելու ժխտման յայտարարութիւններով, ինչն իր հերթին խախտում է յայտարարութեան 7-րդ կէտը, որտեղ կողմերը, այդ թւում՝ Ատրպէյճանը համաձայնուել է «Լեռնային Ղարաբաղի տարածք» եզրոյթին», - յայտարարած է արտաքին գործոց նախարարութիւնը:

Հայաստանի արտաքին քաղաքական գերատեսչութիւնը շեշտած է,- «Ցաւօք, Հայաստանի նման կառուցողական մօտեցումը ատրպէյճանական կողմը հանրային պաշտօնական յայտարարութիւններով հետեւողականօրէն չահարկել եւ փորձել է շրջանառութեան մէջ դնել «միջանցքի բացման» գաղափարը, ինչն անընդունելի է եւ ամբողջովին աղաւաղում է եռակողմ յայտարարութիւնների բովանդակութիւնը եւ նպատակը:

Ատրպէյճանական Սեւ Շուկայ

Կամ Դէպի Ո՞ւր Կ՛ուղղուին Արեւմուտքի Զէնքերը. Bulgarian Military

Միացեալ Նահանգներու նախագահ՝ Ճօ Պայտըն 2021-ի Ապրիլին երկարացուց Ատրպէյճանին ռազմական զինատեսակ եւ զինամթերք վաճառելու արգելքի կասեցումը: ԱՄՆ-ի պետական քարտուղար Էնթընի Պլենքընի խօսքով՝ Պաքուի զինամթերքի արտահանումը կարեւոր է միջազգային ահաբեկչութեան դէմ պայքարին Ուաշինկթընի ջանքերուն սատարելու տեսանկիւնէ, սակայն մեծ թիւով փորձագէտներ ու քաղաքական գործիչներ կասկածամտօրէն կը մօտենան Սպիտակ տան դիրքորոշման նպատակայարմարութեան: Մասնաւորապէս ԱՄՆ-ի քոնկրէսական Ատամ Շիֆը, քննադատելով Ատրպէյճանին զէնքի մատակարարման արգելքը վերացնելու որոշումը, արձանագրած է, որ ատրպէյճանական իշխանութիւնները, պարբերաբար ռազմական աջակցութիւն ստանալով ԱՄՆ-էն կամ ԵՄ անդամ որեւէ երկրէն, ոչ միայն կը թաքցնեն փաստը, որ Լեռնային Ղարաբաղի մէջ զինամթերքը պիտի ուղղուի հայերու դէմ, այլեւ այդ զէնքի որոշ մասը պիտի վաճառեն երրորդ երկիրներուն, ահաբեկիչներուն կամ սեւ շուկայի մէջ:

Ռազմական ու պաշտպանական լուրերու պուլկարական հետազօտական ու վերլուծական Bulgarian Military հարթակը «ատրպէյճանական սեւ շուկայ. ո՞ւր կ՛ուղղուին Արեւմուտքի զէնքերը» խորագրով անդրադարձած է Ատրպէյճանի կողմէ սեւ շուկային մէջ զէնք վաճառելու փաստին՝ փորձելով հասկնալ, թէ որքանո՞վ նպատակայարմար է Արեւմուտքի երկիրներու կողմէ զէնքի վաճառքը Ատրպէյճանին ու թէ ո՞ւր ու ի՞նչ նպատակներով անոնք կրնան կիրառութիւն ստանալ:

«Շատ ապացոյցներ արդէն հրապարակուած են, որոնք ցոյց կու տան Ատրպէյճանի կողմէ սեւ շուկայի մէջ զէնքի անօրինական շրջանառութեան փաստը: Օրինակ, Պաքուն 2017 թուականին, որպէս կանոնաւոր զօրավարժութիւններու մաս, ցոյց տուաւ չեխական MLRS RM-70 համազարկային կրակի համակարգեր, որոնք, համաձայն չեխ պաշտօնեաներու յայտարարութիւններուն, այդ երկիրը պարզապէս չէր կրնար ունենալ՝ հաշուի առնելով Չեխիոյ Հանրապետութեան գործող օրէնքները: Այդ ժամանակ Հայաստանը արդէն իսկ կը բարձրաձայնէր Լեռնային Ղարաբաղի մէջ այդ ռազմական համակարգերու յայտնուելու մասին, եւ այդուհանդերձ Չեխիոյ արտաքին գործոց նախարարութիւնը պաշտօնապէս յայտարարեց նման գործարքի անհնարինութեան մասին: Որպէս արդիւնք,

ռազմական փորձագէտները սկսան տեսակէտներ յայտնել այն մասին, որ զինամթերքը ձեռք բերուած է ապօրինի ճանապարհով»,- գրած է Bulgarian Military-ն:

Հարթակը կը փաստէ, որ շատ վերլուծաբաններ հիմնաւոր կասկածներ ունին, որ Պաքուն Սուրիոյ եւ այլ թէժ կէտերու մէջ զէնք ու զինամթերք կը մատակարարէ «Իսլամական պետութիւն» ահաբեկչական կազմակերպութեան զինեալներուն: Այդ մասին հետաքննական յօդուած հրապարակեց պուլկարացի լրագրող՝ Տիլեանա Կայթանճիեւան՝ բացայայտելով Anonymous Bulgaria ցանցահէններու խումբի կողմէ ստացուած գաղտնի տեղեկատուութիւնը, որու համաձայն ատրպէյճանական Silk Way Airlines օդանաւային ընկերութիւնը զինամթերք տեղափոխած է Սէուդական Արաբիա, իսկ այդ երկրէն զէնքը փոխանցուած է Եէմէնի սէուտամէտ ուժերուն, Սուրիոյ զինեալներուն, ինչպէս նաեւ տեղափոխուած Մալի, Պուրքինա Ֆասօ եւ Աֆղանիստան:

Ուշագրաւ է, որ այս տեսակէտը կը պաշտպանեն նաեւ Ատրպէյճանի ընդդիմադիր վերլուծաբանները: Համաձայն Timeturk գործակալութեան տուեալներուն՝ Ատրպէյճանը ձեւաւորած է «Մահմութ» զինեալ խմբաւորումը, որ կը մասնակցի Սուրիոյ մէջ Պաշար Ասատի դէմ ռազմական գործողութիւններուն: Ատրպէյճանի կողմէ ձեռք բերուած զէնքերու մեծ մասը նմանօրինակ խմբաւորումներու միջոցով, ոչ առանց թրքական կողմի աջակցութեան, կը յայտնուի «Իսլամական պետութիւն» խմբաւորման ձեռքը ու այդպիսով կը տարածուի ողջ աշխարհով:

«Հետեւաբար կ՛առաջանայ ողջամիտ հարց՝ արդեօք ԱՄՆ-ին անհրաժեշտ են նմանօրինակ օրէնքներ, որոնք կ՛օրինականացնեն միապետական ռեժիմներուն զինամթերքի մատակարարումը: Ամերիկացի պատմաբան, Antiwar վերլուծական կայքի խմբագիր՝ Տանիէլ Լարիսոնը վստահ է, որ ԱՄՆ անոր կարիքը չունի: Ան կոչ ըրած է Ուաշինկթընին սկսելու մշակել իրաւական մեքենականութիւններ, որոնք թոյլ կու տան արգիլել ՆԱԹՕ-ի զինամթերքի մատակարարումը Ատրպէյճանին, քանի որ Պաքուին ռազմական աջակցութիւն ցուցաբերելը իրական վտանգ է Կովկասի իրադրութեան խաթարման տեսանկիւնէն:

Այսինքն, եթէ ԱՄՆ եւ եւրոպական երկիրները իսկապէս կը ցանկան արդարացնել արտաքին քաղաքական ոլորտին մէջ մարդու իրաւունքներու պաշտպանութեան իրենց յանձնառութիւնը եւ հակազդել միջազգային ահաբեկչութեան, անոնք պէտք է սկսին բարեփոխել իրենց օրէնսդրական համակարգերը, մասնաւորապէս, դադրեցնելով ցանկացած ռազմական աջակցութիւն Ատրպէյճանին»,- գրած է Bulgarian Military-ն:

Հարթակը անդրադարձած է նաեւ փաստին, որ Սուրիոյ մէջ Թուրքերու կողմէ աջակցութիւն ստացող զինեալ խմբաւորման անդամները ատրպէյճանական կողմը յայտնուած էին 2020 թուականի Արցախի մէջ ծաւալուած պատերազմական գործողութիւններուն: Ուաշինկթընի մէջ գործող CNA հետազօտական կեդրոնի ռազմական փորձագէտ՝ Մայքըլ Քոֆմանի կարծիքով՝ օգտագործելով «Իսլամական պետութիւն» եւ «Ալ-Քաիտա» ահաբեկչական խմբաւորումներու հետ սերտ կապերու մէջ գտնուող սուրիացի զինեալները Արցախի մէջ, Ատրպէյճանը նպատակ ունեցած է նուազագոյնի հասցնելու սեփական կորուստները: Իսկ Ուաշինկթընի մէջ գործող մէկ այլ կեդրոնի՝ Center of global policy-ի փորձագէտ Էլիզապէթ Ցուրկովը, որ հարցաքննած է հակամարտութեան մասնակից քանի մը տասնեակ սուրիացիներ, հաստատած է, որ անոնք արցախեան վերջին պատերազմին օգտագործուած են որպէս «թնդանօթի միս»՝ մասնաւորապէս հարաւային հատուածներու ռազմական գործողութիւններու ժամանակ:

«Կասկածէ վեր է, որ թրքական իշխանութիւնները Ատրպէյճանի հետ մարտահրաւէր նետած են համաշխարհային հանրութեան՝ բացայայտ շահագործելով զինեալները: Պաքուն հազիւ թէ կարողանայ մաքրել հեղինակութիւնը ահաբեկիչներու հետ համագործակցութեան ստուերէն, համագործակցութիւն, որու նպատակն էր գրաւել Լեռնային Ղարաբաղը: Իսկ Հիւսիսատլանտեան դաշինքի Թուրքիոյ գործընկերները իրենց հերթին պէտք է մտածեն, թէ որքանով նպատակայարմար է հետագայ ռազմական ու արհեստագիտական համագործակցութիւնը Անգարայի հետ, յատկապէս Յունիսին ռազմական համագործակցութեան վերաբերեալ ատրպէյճանա-թրքական համաձայնագրի կնքման ֆոնին, որ Պաքուի համար կ՛ընդլայնէ ՆԱԹՕ-ի ժամանակակից զէնքերու հասանելիութիւնը: Ո՞վ կ՛իմանայ, թէ վաղը որու դէմ անոնք կրնան օգտագործուիլ»,- եզրափակած է յօդուածը Bulgarian Military-ն:

Ապօրինի Գոյքի Բռնագանձման Գործերով

Շարունակուած էջ 3-էն

րոբ Յարութիւնեանի, անոր որդիին, ինչպէս նաեւ հետախուզման մէջ գտնուող, բնապահպանութեան նախկին նախարար՝ Արամ Յարութիւնեանի գոյքերու օրինականութեան վերաբերեալ:

Դատախազութեան խնդրանքով դատարանը կալանքի տակ առած է անոնց: Այս կը կատարուի, որպէսզի ենթադրաբար ապօրինի ծագում ունեցող գոյքը չվաճառուի կամ նուիրուի մէկ ուրիշին: Ըստ Գլխաւոր դատախազութեան, առաջիկայ ժամանակահատուածին ապօրինի գոյքի բռնագանձման վերաբերեալ առաջին գործերը կ՛ուղարկուին դատարան՝ գոյքերու օրինականութիւնը պարզելու համար: Ապօրինի գոյքի բռնագանձման վարոյթը կրնայ նաեւ հաշտութեամբ աւարտիլ, եթէ քաղաքացին համաձայնի պետութեան վերադարձնել ապօրինի ծագում ունեցող գոյքի արժէքի 75 տոկոսը:

Արցախի Մէջ Այժմ Կ՛ապրի 120 Հազար Հայ

Շարունակուած էջ 1-էն

լու հարցերը:

Մանէ Թանդիլեանի կարծիքով՝ Ալիեւի յայտարարութիւնը արցախահայութեան՝ հայրենիք ապրելու կամքը նսեմացնելու անյաջող փորձ է: Ըստ Արցախի Աշխատանքի եւ ընկերային հարցերու (Սոցապ) նախարարին, Ատրպէյճանի նախագահը անթաքոյց բացայայտած է, որ բնակիչներու թիւը նշանակութիւն ունի ղարաբաղեան խնդրի կարգաւորման գործով:

«Եթէ նկատում էք, Ալիեւը փորձում է այդ հարցը փակուած համարել նաեւ իր խօսքերի մէջ բացայայտելով, որ այն չի կարող փակուած լինել, քանի որ այնտեղ կան ապրող քաղաքացիներ: Եւ ահա արցախահայութիւնը իրենց կամքի, իրենց երկրում ապրելու, իրենց մեծ ցանկութեան եւ հաստատակամութեան շնորհիւ նաեւ իրենց պարտքն են հատուցում մեր զոհուած զինուորներին՝ ապրելով Արցախում, բնակուելով, տեղափոխուելով իրենց հայրենիք», - ընդգծեց Մանէ Թանդիլեան:

Թանդիլեանի խօսքով՝ Արցախի մէջ այժմ բնակարանաշինական ծրագիրներ կ՛իրագործէ Սոցապ նախարարութիւնը, օրինակ, ծրագիր մը կ՛իրագործէ, որով գիւղերը բնակիլ ցանկացողներուն համար կը վերանորոգուին կիսաքանդ տուները.- «Նաեւ այդ ծրագրի շրջանակներում բազմաթիւ ընտանիքներ են վերադարձել եւ քաղաքներում այսօր՝ Մարտունի, Մարտակերտ, Ստեփանակերտ քաղաքաշինութիւն է ընթանում, նաեւ նոր բնակավայրեր են կառուցւում, լայնածաւալ շինարարական աշխատանքներ են ընթանում Արցախում, եւ կառավարութիւնը յայտարարել է, որ երեք տարուայ ընթացքում պատրաստւում է առաւելագոյնս ապահով տեղահանածների բնակարանային ապահովումը», - նշեց Թանդիլեան:

Ատրպէյճանի նախագահի յայտարարութիւններուն անդրադարձած է նաեւ Արցախի պետական նախարար, մարդու իրաւունքներու նախկին պաշտպան՝ Արտակ Բեգլարեանը՝ նշելով, որ Արցախի բնակչութեան թիւի մասին իր պնդումով Ալիեւ կը խոստովանի ու կ՛ընդունի, որ Արցախի ճակատագիրն ու ապագան կախուած է Արցախի բնակչութենէն, եւ կը փորձէ պարզունակ հնարքով կեղծել իրականութիւնը:

Հայաստան Համահայկական Հիմնադրամ Տեղեկագիր Արցախում Բնակարանաշինական Ծրագրերի Մասին

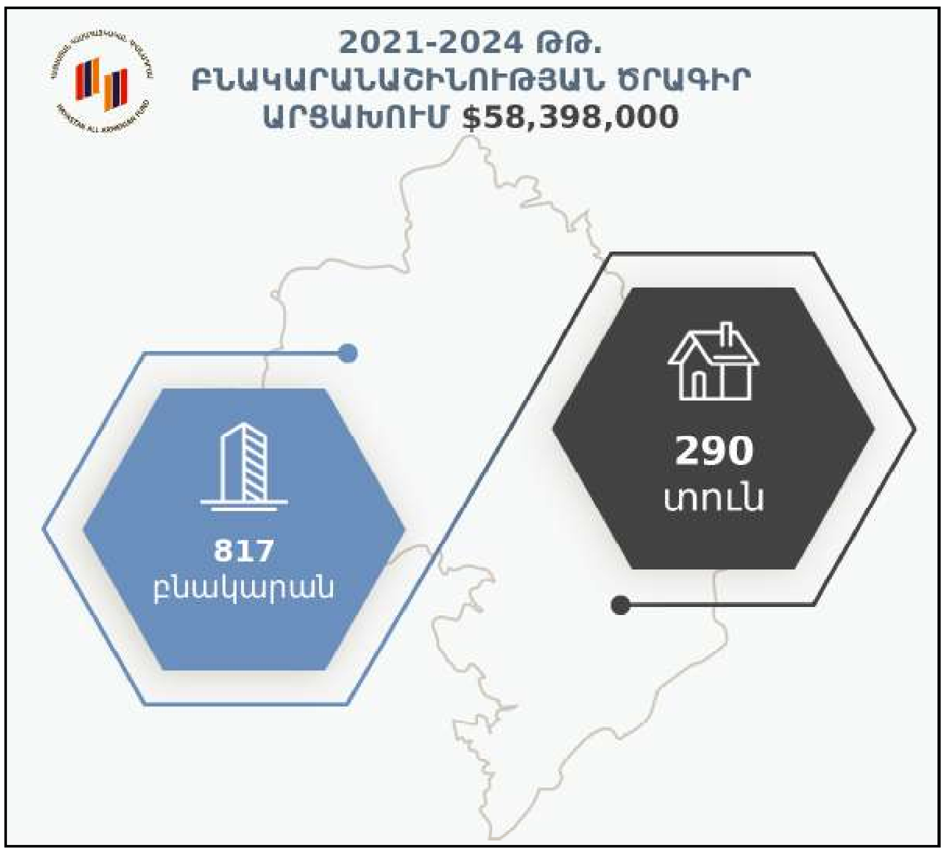

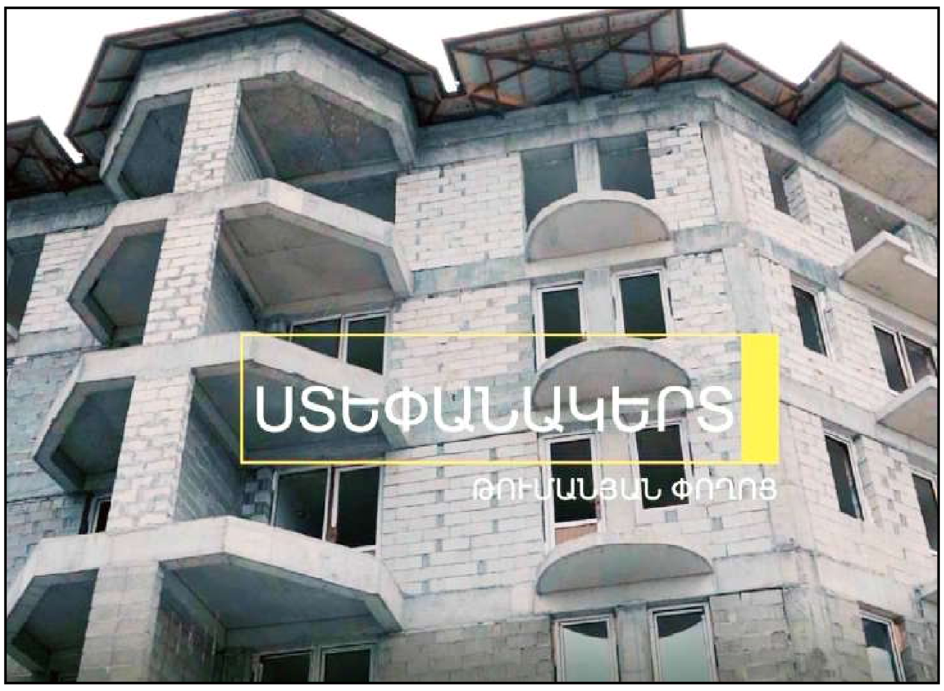

Արցախից տեղահանուած ընտանիքների խնդիրների մեղմացումն ու լուծումը Հիմնադրամի առաջնահերթութիւններից ենգ այս նպատակով Հիմնադրամն Արցախում մեկնարկել է լայնածաւալ բնակարանաշինութեան ծրագիր:

*Առաջին փուլով նախատեսւում է կառուցել 817 բնակարան եւ 290 տուն, որի համար յատկացուել է 58 398 000 **ԱՄՆ** տոլարին համարժէք ՀՀ դրամ: Նշուած գումարը հաւաքագրուել է «Մենք ենք մեր սահմանները» դրամահաւաք միջոցառման շրջանակներում՝ համայն հայութեան, մասնաւորապէս Հիմնադրամի **ԱՄՆ**-ի, Աւստրալիայի, Ֆրանսայի եւ Թորոնթոյի տեղական մարմինների ջանքերով:*

Բնակարանների եւ շէնքերի մի մասը շահագործման կը յանձնուեն մինչեւ տարեվերջ՝ սեփական տանիքով ապահովելով Շուշիից եւ Հադրութից տեղահանուած 457 ընտանիքի՝ Ստեփանակերտում եւ Իվանեան համայնքում:

*2021թ. Ապրիլի 22-ին Ստեփանակերտի Թումանեան փողոցում մեկնարկել է 10 մասնաշէնքից բաղկացած բնակարանային համալիրի կառուցումը: Բնակարանները նախատեսուած են Շուշիից եւ Հադրութից տեղահանուած 153 ընտանիքների համար: Բնակարանները կը յանձնուեն շահառուներին 2021թ.-ի վերջում: Շինարարութեան հաշուարկուած արժէքը կազմում է 8,970,000 **ԱՄՆ** տոլար:*

*Ստեփանակերտի Թումանեան փողոցում կառուցւում է բազմաբնակարան շէնք՝ նախատեսուած Շուշիից եւ Հադրութից տեղահանուած 108 ընտանիքների համար: Բնակարանները կը յանձնուեն շահառուներին 2021թ. վերջում: Շինարարութեան հաշուարկուած արժէքը կազմում է 4,790,000 **ԱՄՆ** տոլար:*

*Ստեփանակերտի Տիգրան Մեծ փողոցում կառուցւում է 3 բազմաբնակարան շէնք՝ նախատեսուած Շուշիից եւ Հադրութից տեղահանուած 224 ընտանիքի համար: Բնակարանները կը յանձնուեն շահառուներին 2023թ. սկզբին: Շինարարութեան հաշուարկուած արժէքը կազմում է 13 մլն **ԱՄՆ** տոլար:*

Նախագահ Պայտընի Առաջին Վեց Ամիսները

Շարունակուած էջ 1-էն

ցուցած տագնապները, որոնք կը մնան ժողովուրդը յուզող կարեւոր հարցեր:

Արտաքին ճակատի վրայ Պայտըն յաջողեցաւ վերականգնել Եւրոպայի հետ դաշնակցային յարաբերութիւնները, որոնք սկսած էին խարխլիլ նախորդ վարչակազմի օրօք: Պայտըն վերջերս Ժընեւի մէջ հանդիպում ունենալով Ռուսաստանի նախագահ Վլատիմիր Փութինի հետ փորձեց նոր էջ մը բանալ երկու երկիրներու յարաբերութիւններուն մէջ:

Պայտըն որոշում կայացուց մինչեւ Սեպտեմբեր Ամերիկեան բոլոր զօրքերը Աֆղանիստանէն դուրս բերելու կապակցութեամբ: Նոյնը կը սպասուի նաեւ Իրաքի պարագային: Այս երկու քայլերը քաղաքական շրջանակներուն համար աշխարհաքաղաքական նահանջ նկատուելով հանդերձ, Ամերիկացի ժողովուրդի մեծամասնութեան կողմէ կ՛արժանանան դրական վերաբերմունքի:

Նախագահ Պայտըն ունի շատ »փոքր պատուհան« մը նախընտրական խոստումները կեանքի կոչելու եւ պատմութեան մէջ իր տեղը ապահովելու համար: 2022-ի Նոյեմբերին տեղի պիտի ունենան կիսաշրջանի գոնկրէսական ընտրութիւնները: Պատմականօրէն, իշխանութեան վրայ եղող կուսակցութիւնը կը կորսնցնէ այդ ընտրութիւններուն: Հետեւաբար, Ներկայացուցիչներու Տունը կամ Ծերակոյտը Հանրապետականներուն ձեռքը անցնելու պարագային, նախագահ Պայտընի համար գրեթէ անկարելի պիտի ըլլայ որեւէ այլ օրէնսդրական յաջողութիւններու հասնիլ, մանաւանդ որ այդ թուականէն ետք երկիրը պիտի թեւակոխէ նախագահական յաջորդ ընտրութիւններու արշաւի ժամանակաշրջանը:

Թէեւ քաղաքական, տնտեսական ու ընկերային գրեթէ բոլոր հարցերու շուրջ Ամերիկացի ժողովուրդը կը մնայ բաժնուած երկու մասի, սակայն ծօ Պայտընի վարկանիշը կը մնայ կայուն՝ միջինը 53 տոկոս, ինչ որ կը նկատուի բաւական բարձր՝ նախագահներու պաշտօնավարման այս հանգրուանին համար: Այս մէկը յոյս կը ներշնչէ Սպիտակ Տան, որ 2022-ին պիտի կարողանան խուսափիլ իրենց նախորդներու ճակատագիրէն՝ շարունակելու համար նախագահ ծօ Պայտընի նախընտրական խոստումներու իրագործումը:

«ՄԱՍԻՍ»

Արցախ է Վերադարձել

Շարունակուած էջ 1-էն

սեփական աւտոմեքենաներով է եկել, որոնց տուեալներն այդ թուերում չեն արտացոլուել: Հայաստանի Հանրապետութիւնում այս պահի դրութեամբ մեծ մասամբ բնակւում են ատրպէյճանական վերահսկողութեան ներքոյ անցած բնակավայրերից տեղահանուած արցախցիներ: Տեղահանուածների մօտ 60 տոկոսը նոյնպէս վերադարձել է Արցախ,- նշել է Թանդիլեանը:

Արցախի Հանրապետութեան տարածքային կառավարման եւ ենթակառուցուածքների նախարար Հայկ Խանումեանը յայտնեց, որ այս պահին Արցախում փաստացի բնակւում է 120 հազար քաղաքացի:

Այսպիսով, Ալիեւի պնդումը, թէ Արցախում ներկայումս ապրում է 25 հազար մարդ, չի համապատասխանում իրականութեանը, քանի որ դեռեւս Փետրուարին ռուս խաղաղապահների տուեալներով հայրենիք էր վերադարձել 52 հազար մարդ, իսկ Արցախի պաշտօնական տուեալներով՝ Արցախ է վերադարձել եւ փաստացի ապրում աւելի քան 100 հազար մարդ:

«FIP.am»

Massis Weekly

Volume 41, No. 29 Saturday, JULY 31, 2021

Armenian Foreign Ministry Retaliates to Azerbaijani Accusations of Obstructing Implementation of November 9 Statement

YEREVAN -- Circulating the idea of "corridor" distorts the content of the trilateral statements, the Armenian Ministry of Foreign Affairs said in a statement.

The comments come after the Foreign Minister of Azerbaijan accused Armenia of obstructing the implementation of the November 9 trilateral statement.

"When referring to the implementation of trilateral statements of November 9, 2020 and January 21, 2021 one should be guided by clear facts and not arbitrary interpretations of those statements, the Ministry said, presenting the following facts:

A month after signing the Statement, the Azerbaijani armed forces violated its first provision, according to which the sides should remain in their positions, and launched an attack on the villages of Hin Tagher and Khtsaberd in the region of Hadrut, as a result of which these settlements were occupied, the Armenian soldiers were killed and captured.

Unlike Armenia, Azerbaijan did not fulfill the 8th provision of the November 9 statement, which enshrines the exchange of prisoners of war, hostages and other detainees. Moreover, Armenian prisoners of war are being prosecuted, which is also a gross violation of international humanitarian law.

Since May 12, the armed forces of Azerbaijan have infiltrated and continue to stay in the sovereign territory Republic of Armenia. It is noteworthy that Azerbaijani troops infiltrated into the Republic of Armenia from the territories over which Azerbaijan established control following the implementation of the Statement of November 9. In other words, the constructive approach of the Armenian side to implement the Statement was opposed by Azerbaijan`s policy of disrupting regional security and peace by the encroachment on the territorial integrity of Armenia The fact that the Azerbaijani military units are in the territory of Armenia was accepted by the President of Azerbaijan, noting that "Zangezur is the land of our ancestors."

Recently, Azerbaijan has been making statements denying Nagorno-Karabakh as a territorial entity, which in turn violates Provision 7 of the Statement, where the parties, including Azerbaijan, agreed on the term "Nagorno-Karabakh and adjacent areas."

Armenia has been the most constructive in implementing the November 9 and January 11 statements regarding the unblocking. Unfortunately, the Azerbaijani side has actively ma-

Continued on page 3

Armenia and Japan to Cooperate in Nuclear Energy Safety

TOKYO — Armenian President Armen Sarkissian, who is in Japan on a working visit, visited the Japan's Nuclear Regulation Authority and met with its President Fuketa Toyoshi, Sarkissian's press office reported. They discussed a set of issues regarding cooperation in the field of nuclear safety.

The head of the Japan Nuclear Regulatory Agency expressed readiness to cooperate with Armenia, noting that they are constantly equipping nuclear power plants, adapting them to risks, and their experience in this field can be instructive and useful for partners.

Referring to the areas of cooperation, the parties particularly singled out the areas of nuclear safety regulations, nuclear fuel, nuclear waste management, as well as the implementation

Continued on page 2

Chairman Menendez Raises Turkey's Counterproductive Role During Artsakh War

WASHINGTON, D.C. – Senator Bob Menendez (D-NJ), Chairman of the Senate Foreign Relations Committee, referred to the Artsakh war and Turkey's counterproductive role in the South Caucasus region during a full committee hearing Wednesday on U.S. Policy on Turkey with Victoria Nuland, Under Secretary of State for Political Affairs, reported the Armenian Assembly of America.

In his opening remarks, Chairman Menendez cited the "pattern of Turkish aggression that has become the norm."

He stated: "Last summer, Erdogan provided military support to Azerbaijani strikes against ethnic Armenians in Nagorno-Karabakh. He also facilitated the passage of militants from Syria to fight on the side of Azerbaijan. Yet these actions solicited no penalty from the Trump Administration. No concrete reaction from the international community. No sanction. This is unacceptable."

Chairman Menendez said he "expects more" from the Biden Administration and looks forward to "understanding how the State Department views Turkey's role in last year's war and what measures can be taken in response."

During an exchange with Under Secretary Nuland, Chairman Menendez asked her if she is familiar with Turkey "facilitating the transfer of fighters from Syria to Azerbaijan during the 2020 war in Nagorno-Karabakh."

Under Secretary Nuland responded by requesting to "discuss that last point in a separate session" and "in another setting."

Continued on page 2

US Ambassador Visits Armenia-Azerbaijan Border Area in Gegharkunik Province

YEREVAN — The U.S. ambassador in Yerevan, Lynne Tracy, visited on Monday one of the volatile sections of Armenia's border with Azerbaijan where troops from the two warring states have increasingly exchanged fire in recent weeks.

The Armenian Defense Ministry said that Ambassador Tracy inspected a border section near Verin Shorzha, a village in Gegharkunik province, after meeting with Major-General Arayik Harutyunyan, the commander of an Armenian army corps stationed in the area.

Representatives from the Armenian Armed Forces briefed Ambassador Tracy on the current situation. The Ambassador reiterated the United States' concern over incidents along the border between Armenia and Azerbaijan and underscored that the United States rejects the use of force to demarcate the border.

The Ambassador also stressed that the United States, as a co-chair of the OSCE Minsk Group, remains deeply committed to working with all parties to achieve a lasting political solution to the Nagorno-Karabakh conflict. At the same time, according to Lynn Tracy, the United States urges the parties to return to the Minsk Group co-chairs' talks as soon as possible.

The envoy went there three days after one Azerbaijani soldier was killed and three Armenian servicemen wounded in fresh skirmishes that broke out along Gegharkunik-Kelbajar portions of the border.

Consultative Assembly Holds First Meeting, Attended by Nikol Pashinyan and Leaders of Extra-Parliamentary Political Forces

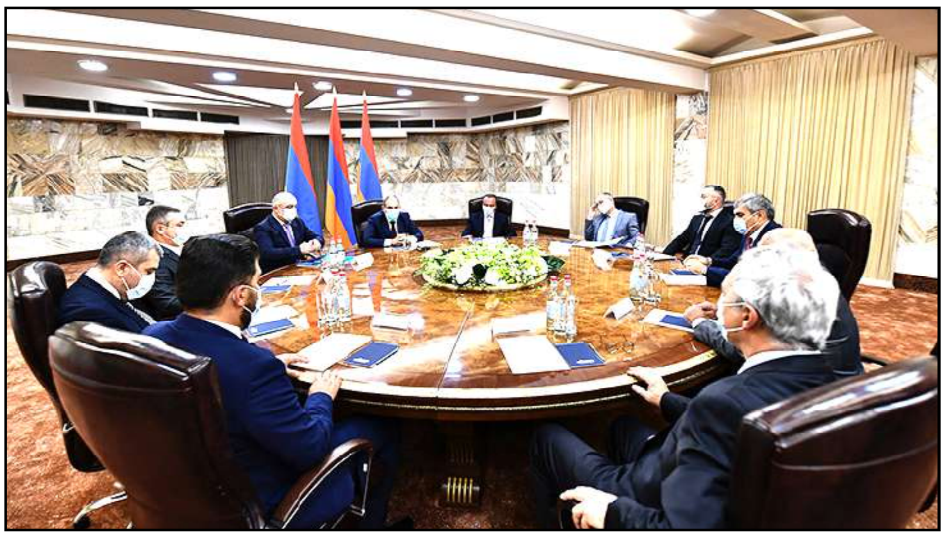

YEREVAN — Acting Prime Minister Nikol Pashinyan attended on Saturday, the first meeting of the Consultative Assembly on Cooperation with Extra-Parliamentary Political Forces.

The meeting was attended by Republic Party chairman Aram Sargsyan, Liberal Party chairman Samvel Babayan, Alliance Progressive Centrist Party chairman Tigran Urikhanyan, Fair Armenia Party chairman Norair Norikyan, Sovereign Armenia Party chairman David Sanasaryan, Armenia's European Party chairman Tigran Khzmalyan, Christian-Democratic Party chairman Levon Shirinyan, United Motherland Party chairman Mher Terteryan, Conservative Party leader Mikayel Hayrapetyan and Social Democrat Hunchakian Party Armenia Chairman Sedrak Ajemian.

Welcoming the participants, Nikol Pashinyan wished the meeting successful proceedings.

The Consultative Assembly will held its next meeting in the near future.

Armenia's Newly Elected Parliament to Hold its Inaugural Session on August 2

YEREVAN -- The Central Election Commission (CEC) formally registered on Thursday the 107 members of Armenia's new parliament, among them two arrested opposition figures, which was elected on June 20.

Seventy-one of them represent Prime Minister Nikol Pashinyan's Civil Contract party, the official winner of the snap elections. Former President Robert Kocharian's Hayastan alliance and the Pativ bloc co-headed by former President Serzh Sarkisian and former National Security Service Director Artur Vanetsyan will control 29 and 7 parliament seats respectively.

Pashinyan congratulated the two opposition forces on entering the National Assembly when he chaired a weekly session of his cabinet earlier in the day. He said he is prepared to work with them in a way that would exclude "hate speech" and insults.

The new parliament is scheduled to hold its inaugural session on August 2. Pashinyan's party has already announced that it will install one of its leading members, Alen Simonyan, as parliament speaker.

The ruling party has also designated two of the parliament's three vice-speakers: Ruben Rubinyan and Hakob Arshakiyan. Both men are affiliated with Civil Contract.

Under Armenian law, the third vice-speaker must represent the opposition minority.

Meanwhile, Kocharian chaired the first meeting of Hayastan's parliamentary group. It was announced afterwards that the group will be led by former Defense Minister Seyran Ohanyan.

Armenia and Japan to Cooperate

Continued from page 1

of joint research in the field of nuclear physics. They attached importance to mutual visits and exchange programs of specialists for the development of cooperation.

The Japan Nuclear Regulatory Agency is a government body established after the 2012 Fukushima Daiichi nuclear power plant accident to ensure the country's nuclear safety.

13 Armenian POWs Sentenced to 6 Years Imprisonment in Azerbaijan Under False Charges

BAKU — A Court in Baku has sentenced 13 Armenian prisoners of war to six years in jail under false charges. The court ruled that after serving the sentence they will be immediately extradited.

The prosecutor asked the court to exclude Articles 214.2.1 and 214.2.3 from the indictment (terrorism committed by a group of persons in a preliminary conspiracy, by an organized group or criminal association (criminal organization) with the use of firearms and objects used as weapons), 279.2 (attack on enterprises, institutions, organizations or on individuals as part of armed formations or groups not provided for by law).

He called for the defendants to be found guilty under Articles 318.2 (illegal crossing of the state border of Azerbaijan by an organized group) and 228.3 (illegal acquisition, transfer, sale, storage, transportation or carrying of weapons, accessories, ammunition, explosives, etc. committed by an organized group) and assign each of them a punishment in the form of imprisonment for a period of seven years.

In another development, a court in Baku has sentenced a Russian citizen to 10 years in prison on charges of fighting on the Armenian side against Azerbaijan's armed forces in the Nagorno-Karabakh war last year.

The Baku Court for Major Crimes on July 22 found Sergei Dubakov guilty of terrorism, participation in a criminal group, and illegal border crossing. He was sentenced the same day.

Investigators say Dubakov illegally visited Nagorno-Karabakh, where he joined an illegal Armenian armed group, and took part in military exercises in the Kalbacar district.

Dubakov was detained in January after he arrived in Azerbaijan from Turkey. Investigators say he planned "terrorist and sabotage acts" in Azerbaijan.

Dubakov pleaded not guilty.

Nikol Pashinyan Holds Phone Conversation with Vladimir Putin

YEREVAN -- Acting Prime Minister Nikol Pashinyan had a telephone conversation with Russian President Vladimir Putin on Thursday.

The parties discussed in detail a wide range of issues of mutual interest in the region. Reference was made to the implementation of the agreements reached within the framework of the trilateral statements of November 9, 2020 and January 11, 2021, in particular, the issue of the return of prisoners and the reopening of regional communication routes.

Reference was also made to current and prospective issues of bilateral cooperation in the spheres of economy and defense. Touching on the regional situation, Nikol Pashinyan highlighted Russia's role in maintaining peace and stability in the region. In this context, the parties highlighted the efforts being made by the OSCE Minsk Group Co-Chairs.

Chairman Menendez Raises

Continued from page 1

Chairman Menendez pressed on that he would be "looking forward to hearing from the Department" and whether there was an investigation of the "Turkish drones used by Azerbaijan in the war last summer that included U.S. produced parts, which I find totally unacceptable."

In Under Secretary Nuland's written testimony, she referred to Nagorno-Karabakh and how "we also press Turkey to avoid entanglements in regional conflicts that threaten long-term stability. The role played by third parties, including Turkey, in last year's fighting in the Nagorno-Karabakh conflict exacerbated regional tensions. We have pressed Turkey to urge Baku to release all detainees immediately, to support the ceasefire between Armenia and Azerbaijan, and to help the sides work towards a sustainable, long-term political solution to the conflict."

Also during the hearing, Senator Chris Van Hollen (D-MD) criticized Turkey's "malign actions" against Armenians.

Farewell Reception Honoring Ambassador Varuzhan Nersesyan

Ambassador Varuzhan Nersesyan delivering farewell address

WASHINGTON, DC -- The Armenian Embassy hosted a farewell reception on Monday, July 19, for Ambassador Varuzhan Nersesyan and his family, upon the completion of his tenure as the Ambassador of the Republic of Armenia to the USA. Ambassador Varuzhan Nersesyan has been reassigned as Ambassador to Great Britain, effective August 1.

Participants, wishing Ambassador Nersesyan farewell, included officials from US State Department, US Congressional members including Armenian Caucus Co-Chair, Rep. Frank Pallone, Jr. (D-NJ) and Armenian Caucus Vice-Chair Rep. Jackie Speier, (D,CA), other ambassadors stationed to the US including Deputy Chief of Mission at Embassy of Armenia to the US, Ara Margarian, Los Angeles Consul General Ambassador Dr. Armen Baibourtian, Armenia's Honorary Consul in Fresno, Berj Apkarian, Armenia's Honorary Consul in Chicago, Oscar Tatosian, Nagorno Karabakh representative to the United States Robert Avetisyan, Former U.S. Secretary of Navy, Paul Ignatius, Former U.S. Ambassador to Armenia John M. Evans, Middlesex County (Massachusetts) Sheriff Peter Koutoujian, current and former State Department staff, Archbishop of the Diocese of the Armenian Church of American (Eastern) Bishop Daniel Findikyan, and Armenian American community leaders from the greater Washington, DC metro area.

Primate Bishop Daniel Findikyan opened the program, followed by Acting Deputy Assistant Secretary Bureau of European and Eurasian affairs of State Department John Armstrong, Rep. Jackie Speier, (D,CA) and Ambassador Nersesyan.

In his remarks Ambassador Nersesyan reflected about his mission in the USA in his capacity as an Ambassador of Armenia highlighting some landmark achievements; including Armenian Genocide recognition, a new elevated format of Armenia-US bilateral relations- Strategic dialogue, Cultural diplomacy through Armenian Odyssey, and the upcoming exhibition in at the Bible Museum. He also emphasized challenges caused by Covid-19 and Azeri-Turkish aggression against Artsakh/Nagorno Karabakh during the past year.

ACA's Washington DC representative Taniel Koushakjian with Ambassador Varuzhan Nersesyan

"The Armenian American community is grateful to the service and many contributions that ambassador Nersessian spearheaded and implemented during his brief but successful tenure as Armenia's ambassador to the United States. We congratulate him on his accomplishments and wish him and his family the best in their next assignment." stated Armenian Council of America's Washington DC representative Taniel Koushakjian.

Armenian Foreign Ministry Retaliates

Continued from page 1

nipulated Armenia's constructive approach and has attempted to circulate the official idea of "opening the corridor" with official public statements, which is unacceptable and completely distorts the content of the trilateral statements. It is noteworthy that along with these speculations, Azerbaijan, on one hand, made false territorial-historical claims to Armenia, and on the other hand, the Azerbaijani military units penetrated into the sovereign territory of the Republic of Armenia.

As for the accusations that Armenia does not help Azerbaijan to demine the territories of the conflict zone, it should be emphasized that the November 9 statement does not contain any provision for cooperation between the parties in the field of demining. It is worth mentioning that the possibility of cooperation with Armenia and Artsakh in this direction was usually denied by Azerbaijan. Moreover, in 2017 due to Azerbaijan's efforts, the OSCE Office in Yerevan was closed under the pretext that the OSCE was engaged in a humanitarian demining program.

Not having any obligation to cooperate in the field of demining, the Armenian side nevertheless provided information to Azerbaijan through third parties as an expression of goodwill.

The complete implementation of the process of repatriation of prisoners of war, hostages and other detainees held in Azerbaijan may create a constructive environment for the implementation of the November 9 Statement.

Worker Shortages in Armenia as Economy Recovers

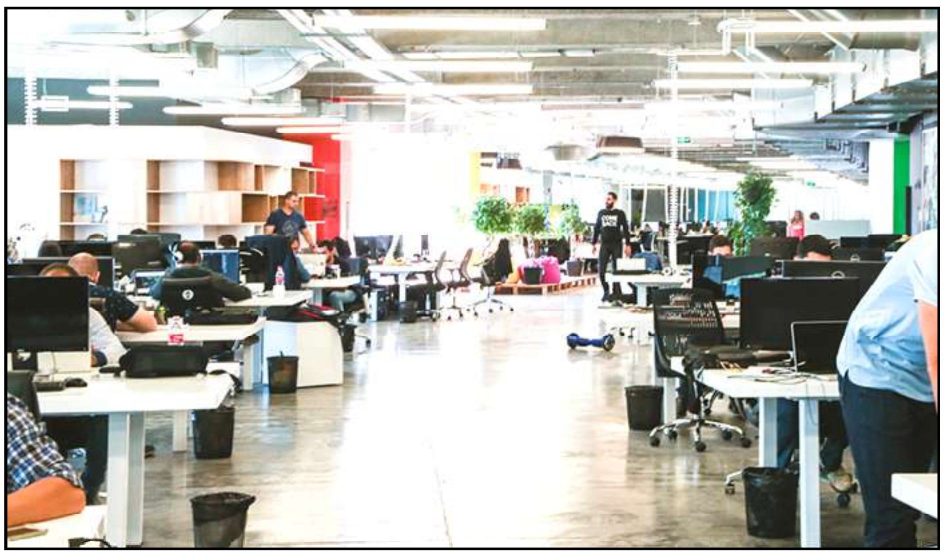

YEREVAN (RFE/RL) — Companies in Armenia are grappling with a shortage of workers as the country's economy is recovering from a recession caused by the coronavirus pandemic, according to Economy Minister Vahan Kerobyan.

"There is acute demand for labor in construction, agriculture, information technology, the manufacturing sector and even the taxi business," Kerobyan wrote on Facebook this week.

He said Armenians should therefore urge their relatives and friends working abroad to return home and help "strengthen and develop our country."

The appeal was met with skepticism and even derision in a country that has long suffered from high unemployment.

According a World Bank report released in March 2021, Armenia's official unemployment rate reached 18 percent in September 2020, up by one percentage point from the pre-pandemic period. The Armenian economy shrunk by 7.6 percent last year due to the pandemic compounded by the autumn war in Nagorno-Karabakh.

Although the economy returned to growth this spring, the lifting by some countries, notably Russia, of coronavirus-related entry bans for Armenian citizens led to a sharp rise in labor out-migration. Government data suggests that some 80,000 people left Armenia in the first half of this year.

Kerobyan insisted on Thursday that "there are many available jobs in Armenia" at present. "Those who are trying their luck abroad would definitely find decent jobs here, especially in the sectors mentioned by me," the minister told reporters.

"There is even a lack of shepherds in villages," he said. "They can't find shepherds and have to hire them from various countries."

Individuals running two private firms involved in animal husbandry confirmed this when they spoke with RFE/RL's Armenian Service.

Armine Melkonyan, the chief executive of the Navasard Agro firm based in the town of Sevan, said that even last year it had trouble hiring workers for its sheep and poultry farms despite offering to pay them at least 250,000 drams ($500) a month and cover their food and accommodation expenses.

According to official statistics, the average monthly wage in Armenia currently stands at 216,000 drams. It is considerably lower in rural areas that have long had the highest poverty rates.

"Last year, we brought in two workers from Tajikistan," said Melkonyan. "In March and April this year, we again posted job announcements and told our acquaintances in local villages to ask people if they are willing to work for us on good terms."

"There was again zero reaction. So we again called our friends in Tajikistan so that they send two more workers here," she said.

Sasun Asatryan, a co-owner of the Agroholding firm based in another small town, Spitak, said it had to hire Indian migrants for the same reason. Asatryan blamed the worker shortages on Armenians' seasonal economic migration to Russia and the fact that "young people shy away from agricultural work."

Kerobyan spoke of an increased number of job vacancies posted online and monitored by the Armenian Ministry of Economy. But he gave no concrete figures.

A Yerevan-based private employment agency, Staff.am, currently lists about 1,200 vacancies on its website. One of its managers, Nazeli Badalyan, confirmed that job openings have indeed increased of late.

Information technology specialists are now Armenia's most in-demand workers, Badalyan told RFE/RL's Armenian Service.

Kerobyan also pointed to data from the State Revenue Committee (SRC) which shows the number of officially registered workers in the country rising by 8,305 in June to a new record high of 643,000. The SRC has not clarified whether the increase primarily resulted from its crackdown on the informal sector of the economy or new jobs created by Armenian firms.

Over $10k Raised For "4090 Charity" Educational Foundation

ACA Board Member Krikor Moloyan, along with "4090 Charity" Educational Foundation founders Garo Harmandayan, Irina Pahlevanyan, and Vanane Ararktsyan

GLENDALE, CA – Over ten thousand dollars was raised in a silent auction on July 22nd for the "4090 Charity" Educational Foundation, which aims to provide mental health care, educational scholarships and professional mentoring to survivors of the recent Artsakh (Nagorno Karabakh) war in an effort to improve their quality of life in Armenia.

The fundraiser, hosted by KARAS restaurant and sponsored by BrandON, along with the Armenian Council of America (ACA), auctioned off various arts and crafts from Armenia.

"We are proud to support 4090 in their mentorship and scholarship efforts," said ACA Board Member Krikor Moloyan. "It is now, more than ever, imperative to assist Armenia. Providing its veterans with access to higher education will insure a bright and progressive future," he added.

"This fundraising event was the first step to directly connect diasporans with those veterans who have put everything on the line to preserve our people, our land, and our culture. We wish 4090 every success and look forward to strengthening our partnership." Moloyan said.

Over 3500 Diasporans in Europe Take Part in the Armenian Diaspora Survey

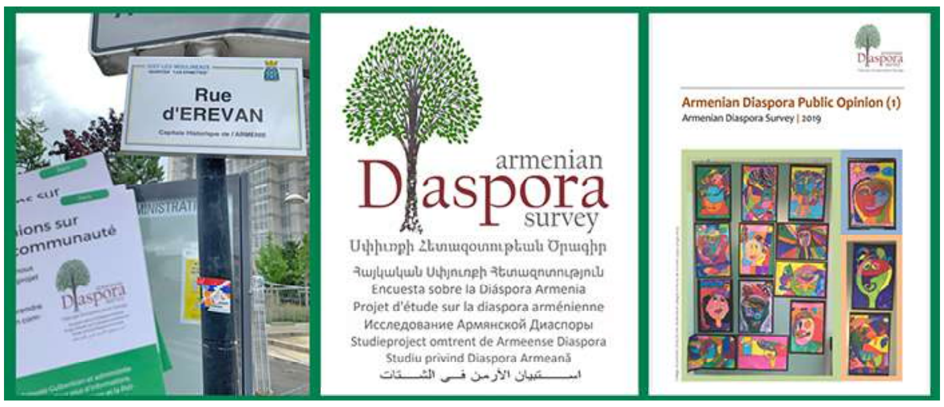

LONDON — The fieldwork for the Armenian Diaspora Survey (ADS), a research project studying public opinion in diaspora communities, concluded successfully in over two dozen cities in Belgium, Britain, Paris/Île-de-France and Rostov-on-Don.

ADS is initiated and funded by the Armenian Communities Department of the Calouste Gulbenkian Foundation and is carried out under the auspices of the Armenian Institute in London.

Over 3500 Armenians took part in this innovative research project. "We thank each and every Armenian who took part in this round of the survey," said ADS director Dr. Hratch Tchilingirian of Oxford University. "We are grateful to them for expressing their views, opinions and thoughts on critical themes in diasporic life."

Following the three-months fieldwork, currently "our team is busy processing the large data that has been collected," said Dr. Tchilingirian, adding "more than 60 people were involved in the research in various capacities and at different stages of the fieldwork." In addition to a core of academics and experts who lead the research, "we had local advisory and research teams in each country and engaged with a wide range of local community organizations. This is truly a teamwork," he explained.

ADS aims to provide a snapshot of the contemporary Diaspora. The project fills a critical gap in the knowledge of the Diaspora and provides evidence-based understanding of the multilayered and diverse aspects of diasporic life.

The results and full data of the survey conducted in Belgium, Britain, Paris/Île-de-France and Rostov-on-Don will be available to the general public, scholars and institutions sometime in early 2022. It will be published on the ADS website.

Prof. Barlow Der Mugrdechian Donates Computer Lab to Artsakh State University in Stepanakert

FRESNO — Prof. Barlow Der Mugrdechian has donated a computer lab to Artsakh State University (ArSU) in Stepanakert, Artsakh. The lab, comprising eleven computers and monitors, will give students access to the internet and will give them the ability to conduct research in various fields.

Artsakh State University Rector Dr. Armen Sargsyan expressed his appreciation on behalf of the university for the donation. ArSU is opening its doors this year to students at no cost by the decision of the government of Artsakh and will begin its Fall semester soon.

Prof. Der Mugrdechian, Berberian Coordinator of Armenian Studies at Fresno State, visited Artsakh State University in September of 2019 and was given a tour of the campus by Dr. Sargsyan. "It is an honor to be able to assist ArSU in its mission to educate the future leaders of Artsakh," stated Prof. Der Mugrdechian. "It is my hope that the computer lab will enable students to engage in the latest research. There are still many more ways to assist ArSU in its mission and I hope that my contribution encourages other to also donate."

Society for Armenian Studies (SAS) President Prof. Bedross Der Matossian stated, "Prof. Der Mugrdechian has been in the forefront of advancing Armenian educational institutions in Armenia and Artsakh. His decades of work in strengthening Diaspora-Armenia/Artsakh academic relations have been very significant. His latest donation to Artsakh State University will help a war-torn generation to have access to the latest computer technology. I hope that other educational entrepreneurs follow in Der Mugrdechian's footsteps to support academic institutions in Artsakh that are in dire need of help."

Fresno State and Artsakh State University have had a memorandum of agreement since 2015, whereby the universities endeavor to engage in cooperative programs of education and research, and to promote exchange among faculty and students of the two universities.

Artsakh State University, based in Stepanakert, was established in 1969 and is comprised of five faculties (colleges): Natural Sciences, Philology, History and Law, Pedagogy and Sports and Economy. There are 174 permanent and 106 non-permanent lecturing faculty and more than 2,600 students are enrolled at the university. They have recently completed work towards international accreditation. The university is the premiere public university in the Republic of Artsakh and most of top officials in the legislative, executive and judicial bodies, as well as professional teachers, academics, military officials, businessmen, politicians, lawyers, engineers, and athletes are graduates of the university.

www.massispost.com
Daily News Updates

Նոր Գիրք՝ «Թաքնուած Պատմութեան Հետքերով»

ԱԼԵՔՍԱՆ ՔԵՕՇԿԵՐԵԱՆ

9 Յունիսին, «Տիփ Նօթ» հրատարակչութեան կողմէ լոյս տեսաւ Քատիր Աքընի երկրորդ գիրքը՝ «ԹԱՔՆՈՒԱԾ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏՔԵՐՈՎ - Օսմանեան կայսրութեան Արդիականացումը, Սահմանադրութիւնը, Սոցիալիզմի Արմատները եւ Հայ Երեսփոխանները»: Սա Քատիր Աքընի երկրորդ գիրքն է. նախորդին մէջ ան կը պատմէր Փարամազի եւ հայ յեղափոխականներու գործունէութեան, անոնց կողմէ ընկերվարական գաղափարներու տարածման մասին: Այս գիրքը կը խօսի Օսմանեան կայսրութեան արդիականացման գործին մէջ հայ երեսփոխաններուն ունեցած գործունէութեան մասին:

395 էջերէ կազմուած թրքերէն գիրքին յառաջաբանը գրած է Թուրքիոյ խորհրդարանի նախկին երեսփոխան, Ժողովուրդներու Ժողովրդավարական Կուսակցութեան (HDP) հիմնադիր եւ պատուոյ նախագահ Էրթուղրուլ Քիւրքճիւ, իսկ վերջաբանը գրած է ներկայիս Թուրքիոյ խորհրդարանի հայ ազգի երեսփոխան Կարօ Փայլանը:

Էրթուղրուլ Քիւրքճիւ յառաջաբանին մէջ կ'ըսէ. «... Քատիր Աքընի կողմէ փաստաթուղթերով ներկայացուած կոտորածներն ու Ցեղասպանութիւնը եթէ տեղի ունեցած չըլլային, 20-րդ եւ 21-րդ դարերու Թուրքիան այսօր անպատուղ չէր ըլլար. ընդհակառակը՝ Թուրքիան կրնար վերակազմաւորուիլ որպէս բազմազգ, բազմալեզու, բազմակրօն, կրթութեան եւ գիտութեան համեմատաբար բարձր մակարդակ ունեցող հասարակութիւն մը, ուր բնակչութիւնը մեծ քաղաքներու մէջ կեդրոնացած ըլլալու փոխարէն հաւասարաչափ ձեւով բաշխուած կ'ըլլար երկրի ամբողջ տարածքին. ուր նաեւ հայերը, յոյները, եզիտիները, ասորիները, թուրքերուն, քիւրտերուն եւ խալամ այլ ազգերու հետ համերաշխ կ'ապրէին: Քատիր Աքըն, քալելով Օսմանեան կայսրութեան թաքնուած պատմութեան հետքերով, յատկապէս վերջին 50 տարիներուն պարտուած յեղափոխութիւններու տեսանկիւնէն նայելով, կը փնտռէ եւ նոր փաստերով պատմութեան վրայէն ծածկը կը հանէ: Ան նոր պատասխաններ կու տայ սոցիալիստական շարժման յառաջացման մասին. մեզ կը դնէ նոր հարցումներու առջեւ.- արդեօ՞ք Հնչական Կուսակցութիւնը եւ մեր ընդհանուր պատմութեան պատուաւոր յեղափոխականները մեր միջազգայնական ժառանգութեան մտաւոր եւ քաղաքական ձեռքբերումներուն բաղկացուցիչ մասերը չէին: «Թաքնուած Պատմութեան Հետքերով» գիրքը մեզ կը հրաւիրէ անցեալի եւ ներկայի միջեւ ինկող անվերջ երկխօսութեան մը նոր գլուխը բանալու»:

Գիրքը կազմուած է երեք գլուխներէ. Ա- «Օսմանեան Կայսրութեան Արդիականացումը, Բարեփոխումները եւ Սահմանադրութեան Գործընթացը», Բ- «Օսմանեան Ժողովրդավարական Լուսաւորեալ Շարժումը եւ Սոցիալիզմի Զարգացումը», Գ- «1908 Երկրորդ Սահմանադրութիւն - Սոցիալիստ Երեսփոխանները եւ Քաղաքական Յետադիմութիւնը»:

Վերջին գլուխը ամենահետաքրքրականն է, որ նաեւ հարուստ է նոր բացայայտումներով: Այն նուիրուած է երեսփոխանական ժողովի (մեջլիսի մէպուսան) հայ, յոյն, պուլկարացի եւ հրեայ ընկերվարական երեսփոխաններուն գործունէութեան, անոնց առաջարկներուն եւ ելոյթներուն:

Գիրքը կ'աւարտի Կարօ Փայլանի համապարփակ վերջաբանով, ուր կ'ըսուի. «Կարդալէ ետք Քատիրի այս գիրքը, անմիջապէս կը նկատենք, որ անցեալին եւ ներկային միջեւ մեծ նմանութիւն կայ: Քատիր Աքընի «Թաքնուած Պատմութեան Հետքերով» գիրքը ոչ միայն կ'օգնէ մեզի աւելի լաւ հասկնալու անցեալը, այլեւ թարմացնելով մեր յիշողութիւնը եւ պատմութեան փորձը փոխանցելով մեզի, ան կ'օգնէ կանխատեսելու ապագան: Այս գիրքով մենք աւելի լաւ կը հասկնանք մեր այսօրուան ապրած կազմակերպուած չարիքին հիմքերն ու պատճառները:

Ինծի համար գիրքի ամէնէն իմաստալից մասը 1908-1915թ. օսմանեան խորհրդարանին մէջ հայ երեսփոխաններուն պայքարը պատմող բաժինն էր:

Ապտիւլ Համիտի բռնապետութեան ժամանակ տեղի ունեցած ճնշումներուն պատճառով արտասահման մեկնած կամ լեռ բարձրացած քաղաքական գործիչները, երկրորդ սահմանադրութեան հռչակումէն ետք վերադարձան հայրենիք եւ իջան սարէն: Անոնցմէ ոմանք երեսփոխան ընտրուեցան եւ փորձեցին ժողովրդավարական քաղաքական պայքար մղել: «Թաքնուած Պատմութեան Հետ քերով» գիրքին մէջ դուք կրնաք տեսնել, որ հայ երես փոխաններուն քաղաքական նպատակը «ընդհանուր հայ բենիքն ու ժողովրդավարական Օսմանեան կայսրու թիւնն էր». իսկ իթթիհատականներուն քաղաքականու թիւնը թրքացումն էր: Իթթիհատ վէ Թէրաքքը կուսակցու թեան երազած օսմանեան ազգին մէջ քրիստոնեայ ժողովուրդ ներուն համար տեղ չկար: Հայ երեսփոխաններուն իրա ւա հաւասարութեան համար պայքարը անտեսուեցաւ թրքամոլական քաղաքականութեան ճնշիչ մթնոլորտին մէջ:

Որպէս երեսփոխան, իմ ծառայած խորհրդարանի արխիւներուն մէջ կը կարդամ օսմանեան խորհրդարանին մէջ ծառայած հայ երեսփոխաններուն ելոյթները:

Օսմանեան խորհրդարանը ունէր սոցիալիստ երեսփոխաններ: Տարբեր ազգութիւններէ սոցիալիստ երեսփոխանները կը պայքարէին բանուորներու իրաւունքներուն համար: Օսմանեան խորհրդարանին եւ օսմանեան երկիրներուն մէջ սոցիալիզմի համար պայքարողները, այսօր, նոյն երկիրներուն մէջ նոյն նպատակներուն համար պայքարող սոցիալիստներուն կողմէ չեն գնահատուիր որպէս սոցիալիզմի առաջնեկները: Կը կարծեմ, որ այս գիրքը ճամբայ պիտի հարթէ, որպէսզի այս երկրի հայ, յոյն թէ պուլկարացի սոցիալիստ ռահվիրաները մերօրեայ սոցիալիստներուն կողմէ ճանչցուին եւ «ընկեր» նկատուին:

Օսմանեան կայսրութեան վերջին ժամանակաշրջանի հայ քաղաքական գործիչներուն պայքարը պատմող, ազգայնամոլութենէ թօթափուած եւ այսքան խորունկ վերլուծող այս գիրքը կարդալու հաճելի առիթը մեզի ընծայող Քատիրէն շնորհակալ եմ:

Գրիգոր Զօհրապին, Վարդգէս Սէրէնկիւլեանին, Համբարձում Պոյաճեանին, Վահան Փափազեանին, Տիմիթար Վլախովին՝ իմ ուրախալի լուրը, որ կրնամ տալ որպէս Թուրքիոյ խորհրդարանի հայ երեսփոխան, սա է՝ «Ձեր պայքարը կը շարունակուի»:

«ԱՐԱՐԱՏ» ԼԻԲԱՆԱՆ

Երեւանի Մէջ Վերջին Հրաժեշտ Տուին՝ Ճիւան Գասպարեանին

Վերջին հրաժեշտ ժողովրդական արուեստագէտ՝ Ճիւան Գասպարեանին

Հայ հասարակութիւնը Արամ Խաչատրեան համերգասրահին մէջ վերջին հրաժեշտը տուաւ նշանաւոր տուտուկահար, ժողովրդական արուեստագէտ՝ Ճիւան Գասպարեանին: Ան իր մահկանացուն կնքեց 93-տարեկան հասակին, Յուլիս 6-ին Լոս Անճըլըս քաղաք: Անոր աճիւնը ամփոփուեցաւ մեր մեծերու կողքին՝ Կոմիտասի անուան պանթէոնը:

1928 թուականին Սոլակ գիւղ ծնած եւ վաղ մանկութենէն որբութեան դառնութիւնը ճաշակած, 6 տարեկանէն տուտուկ նուագող, հետագային աշխարհի բեմերը նուաճած եւ տուտուկի կամ ծիրանափողի հայկական ծագումը աշխարհով հաստատած երաժիշտը բռնեց յաւերժութեան ճամբան:

Իր յարգանքի տուրքը Վարպետի յիշատակին Արամ Խաչատրեան համերգասրահէն ներս մատուցեց ՀՀ վարչապետի պաշտօնակատար՝ Նիկոլ Փաշինեան տիկնոջ եւ բարձրաստիճան պաշտօնեաներու հետ:

Կրթութեան, Գիտութեան, Մշակոյթի եւ Սփորթի (ԿԳՄՍ) նախարար՝ Վահրամ Դումանեան ըսաւ. «Նրա անուն ազգանունը՝ Ճիւան Գասպարեան, արդէն ամէն ինչ ասում է նրա մասին: Ես չէ, որ պէտք է գնահատեմ իր արուեստը, էն ինչ-որ ինքը արեց՝ տուտուկի ընկալումը, տուտուկի գաղտնիքները: Տուտուկը նոր չի ստեղծուել, բնականաբար, վաղուց եղել է, բայց նման ընկալում, որ այսօր հայկական տուտուկը ունի աշխարհում ի շնորհիւ Ճիւան Գասպարեանի այժմ լրիւ այլ ընկալում ունի եւ հպարտութիւն է»:

Մշակոյթի փոխնախարար՝ Արա Խզմալեանի համոզմամբ՝ հայկական ազգային երաժշտական գործիքի՝ տուտուկի եւ հայկական ազգային երաժշտութեան միջոցով Ճիւան Գասպարեանի միջազգային ճանաչումը անոր մեծ տաղանդի արդիւնքն էր. «Պարզապէս ծնունդով իր մէջ կրում էր հայութեանը ամենայատուկ մեղեդին, ծնունդով իր հետ բերած էր այդ մեղեդին եւ տուտուկի միջոցով դրսեւորեց այդ մեղեդին»:

«Ակունք» ազգագրական համոյթի հիմնադիր եւ երկարամեայ ղեկավար Սարգիս Պաղտասարեանի խօսքով. «Մեզ համար անդառնալի կորուստ է, նշանակում է, որ բնական եւ ոչ բնական մահերի պատճառով գունաթափւում է մեր քաղաքը»:

Երգչուհի՝ Յասմիկ Յարութիւնեանը նշեց. «Ճիւանի տուտուկի հնչողութիւնը տարբերւում էր, ի՞նչ ասեմ, ամէն մի մարդ հասկանում էր ե՛ւ Վաչէ Յովսէփեանի նուագը, ե՛ւ Ճիւան Գասպարեանի, ե՛ւ նոր սերնդինը»:

Պորտաբոյծ Հայը (Պատմուածք)

ՀԵՆՐԻԿ ԱՆԱՍԵԱՆ

- Հայկական տարբեր վայրերում (խանութ, հաւաքատեղի, եւ այլն) յաճախ եմ հանդիպում անծանօթ մարդկանց, որոնք ճանաչում են ինձ ու փորձում մտերմանալ: Պատահում է, որ ոմանք (ոչ թէ՝ ՈՐՈՇՆԵՐ,- ՀԵՆ. Ա.) հետագայում դառնում են մտերիմ ընկերներ:

Սակայն լինում են նաեւ ծանօթութեան դէպքեր, որոնք ծանր հետք են թողնում իմ մտապատկերում: Նման «ծանօթներին» աշխատում եմ ջնջել իմ յիշողութիւնից, բայց այս ծանօթութեան դէպքը հազիւ թէ կարողանամ մոռանալ:

Հոլիվուտի մարզասրահից դուրս գալիս, դիմացս ելաւ անծանօթ մի տղամարդ, որն ակնյայտօրէն շտապում էր մարզասրահ մտնել, ու ակամայից, դռների արանքում, առանց զգալու՝ կոպտօրէն հրեց ինձ: Չէի հասցրել դիտողութիւն անել, երբ վերջինս շրջուելով դէպի ինձ՝ ասաց.

- Ներողութիւն պարոն-, օ՜, պարոն Անասեա՞ն, մաեստրօ, այդ դո՞ւք էք, ներեցէք-, ես սրբիչս մոռացել եմ ներսում, ես-, նորից կը ներէք-, ես երկու րոպէից կը վերադառնամ, մի քիչ կը զրուցենք, լա՞ւ-, ի հարկէ, եթէ ժամանակ ունէք:

Իսկապէս էլ, մի քանի րոպէ անց երեւաց մեր հայրենակիցը:

- Ես ամէն օր եմ գալիս այստեղ, բայց ձեզ երբեք չեմ տեսել,- ասաց նա:

- Իսկ ես՝ ոչ միշտ: Ընդհանրապէս՝ շաբաթը երկու-երեք անգամ, պարզապէս, երբ ժամանակ ունենամ:

- Ես միշտ կարդում եմ ձեր գրութիւնները, տելեվիզորով էլ էք յաճախ երեւում: Չափազանց ուրախ եմ ձեզ մօտիկից ծանօթանալու համար:

Մի քիչ դէսից-դէնից խօսելուց յետոյ, ներքին մի ձայն ինձ յուշեց, որ այս հայրենակիցը մեքենակ չունի, եւ, երեւի օգնութեան կարիք ունի, ուստի անմիջապէս հարցրի.

- Դուք մեքենայ ունէ՞ք:

- Իհա՛րկէ ունեմ, էն էլ՝ երկուսը, մէկը՝ «Մերսեդէս», իսկ միւսը՝ «Իմպալա», բայց միշտ նախընտրում եմ ավտոբուսով գնալ-գալ, այդպէս շատ էժան է նստում:

- Սպասիր բարեկամ, Հոլիվուդում չե՞ս ապրում, հեռուս ո՞րն է: Ավտոբուսն էլ էժան չէ,- փորձում եմ հակադրուել խօսակցիս:

- Չէ՜, ի՞նչ էք ասում, մեզ ոչինչ գնով ավտոբուսի տարեկան տոմս է հասնում, դեռ հետն էլ որոշ գումար՝ տակսիից օգտուելու համար: Ես եւ կինս թոշակառու ենք, արտօնեալ պայմաններ ունենք: Բժշկի մօտ էլ գնում ենք իրենց ուղարկած մեքենայով: Մեր մեքենան օգտագործում ենք միայն հեռու տեղեր գնալիս, կամ Ամերիկայի տարբեր շրջաններ ու քաղաքներ ճամբորդելիս: Այստեղի գործերի համար էլ՝ պատահում է տակսի ենք պատուիրում, դրա համար էլ է կառավարութիւնը վճարում: «Հոգին սիրեմ Ամերիկայի»,- այսպէս են ասում չէ՞ Ախպարները-

- Դէ՜՜.., դէ՜-, այդպէս չղաւ բարեկամ, եթէ նման ձեւով ենք շարունակելու մեր խօսակցութիւնը՝ ուրեմն արի այս վայրկեանին իսկ հրաժեշտ տանք միմեանց,- հազիւ զսպելով արգահատանքի զգացումս,- ասացի ես:

- Ե՜ս-ես-, ես ներողութիւն եմ խնդրում պարոն Անասեան, ես պարզապէս կատակի համար ասացի:

- Խնդրում եմ նման կատակ այլեւս չանել ինձ մօտ: Մենք շատ ենք տուժել այդ բառի համար, եւ, դժբախտաբար, մինչեւ օրս էլ այդ արտայայտութիւնը նստած է բազմաթիւ հայաստանցիների հոգեբանութեան մէջ:

Ամօթահար, չիմանալով ինչպէս արդարանալ իր արտասանած բառի համար, պարոնը սպասում էր իմ խօսքին: Բաւական հետաքրքրեց ինձ այդ մարդը՝ իր ընդգծուած հաշուենկատութեամբ, ուստի՝ որոշեցի առաջ գնալ ու փորձել էլ աւելի բացայայտել նրա՝ որպէս մարդու, ՀԱՅ մարդու կերպարը:

- Հիմա ի՞նչ, ավտոբուսո՞վ էք գնալու տուն,- երբ մոռացած տհաճ խօսակցութիւնը,- հարցրի:

- Այո-, ինչպէս միշտ,- հազիւ լսելի, նեղացկոտ ձայնով ասաց նա:

- Դէ լա՜ւ, լա՜ւ, քիթդ մի կախիր, այդպէս չի կարելի: Մոռացէք ամէն ինչ: Ես մեքենայով եմ, ի՞նչպէս կարող եմ ինձ թոյլ տալ, որ դուք ավտոբուսով գնաք, եկէք, եկէք միասին գնանք, ես իմ մեքենայով ձեզ տուն կը հասցնեմ: Առիթ էլ կ'ունենանք երկար զրուցելու:

Մի քիչ չեմ ու չում անելուց յետոյ պարոնը համաձայնուեց:

- Ամրակապիչը կապէք,- մեքենան շարժուելուց յետոյ ասացի պարոնին, տեսնելով, որ նա միտք չունի այն ամրացնել: Մեքենայի մէջ բացուեց իր «հետաքրքիր» եւ «ուսանելի» պատմութեան կծիկը: Պարոնը (անունը յարմար չեմ գտնում հրապարակել, նրա նմանները քիչ չեն մեզանում) իր պատմութիւնը սկսեց Երեւանից.

- Այնտեղ ես լաւ գործի տէր էի՝ որպէս խանութի վարիչ, քսան տարուայ ընթացքին հսկայական գումար էի կուտակել: Ինչի՞ս էր պէտք այդ գումարը, եթէ այն չէի կարող գործողութեան մէջ դնել: Մի խօսքով՝ մեռած կապիտալ- Որոշեցի իմ ամբողջ կարողութիւնը վերածել ոսկու եւ շատ թանկագին խալիներ (գորգեր) գնելուն: Եթէ յիշում էք, անցեալ դարի 60-ականներին բացուեց Պէյրութի ճամբան: Սա մի լաւ առիթ էր դրամս գործողութեան մէջ դնելու համար: Մի լիբանանահայ մեծահարուստի միջոցով եւ Երեւանի մաքսատան հետ համագործակցելով՝ կարողացայ իմ ողջ հարստութիւնը եղածի պէս տեղափոխել Պէյրութ, ուր ապրեցինք գրեթէ երկու տարի:

- Իսկ յետոյ ի՞նչ եղաւ, կարողացա՞ք հարստութիւնը տեղափոխել Ամերիկա,- ընդհատելով զրուցակցիս խօսքը,- հարցրի ես:

- Այո՛, բարեբախտաբար մի մեծ գումար կաշառք տալով, բարեկամներիս օգնութեամբ, 1976 թուականին մի գեներալ ամէնը հասցրեց Լոս Անճելես:

- Եւ, ի հարկէ, ամբողջ ունեցուածքը դրեցիք գործի մէջ,- համոզուած ասացի ես:

- Ո՛չ, այդպէս չէ: Անմիջապէս երկու տուն գնեցի նոյն հողամասի վրայ, քիչ յետոյ կը տեսնէք, մէկը՝ տղաներիս համար, իսկ միւսը՝ իմ եւ կնոջս: Այն տարիներին շատ էժան էին տները:

- Յետոյ, յետոյ՜, ի՞նչպէս դասաւորուեց ձեր կեանքը:

- Ես, ճիշդ է, շատ փող ու ոսկեղէն ունէի, բայց որոշեցի իմ կարողութիւնը ծառայեցնել իմ զաւակների բարձրագոյն ուսմանն ու մեր՝ իմ եւ կնոջս հանգստին: Ես բիզնէսի գլուխ չունեմ:

- Այդ ինչպէ՞ս, չէ՞ որ, ձեր ասած կարողութեամբ կարելի էր յաջող բիզնէսի դէպքում կրկնապատկել, գուցէ եւ տասնապատկել եղածը, ինչո՞ւ չմտածեցիք այդ մասին:

- Չէ՜, ախպեր ջան, բիզնեսն իմ բանը չի: Ես գոհ եմ իմ որոշման համար: Իմ մտածած ձեւով ես հասել եմ իմ նպատակին: Տղաներս բարձրագոյն կրթութիւն են ստացել, դոկտորական են պաշտպանել, ունեն իրենց սեփական գործը: Երկուսն էլ ամուսնացած են: Ունեմ թոռներ, էլ ի՞նչ է պէտք մարդուն:

- Այդ ամէնը լավ է, իհարկէ: Կա դրամ, տուն-տեղ, թոռներ: Հաւանաբար ձեր զբաղմունքն էլ ձեր թոռներն են, այո՞-

- Չէ՜, ի՞նչ էք ասում, հազարից մէկ ենք տեսնում մեր թոռներին, էն էլ՝ տօնից տօն:

- Ի՞նչպէս թէ տօնից տօն, ինչ է, նրանք Լոս Անջելեսում չե՞ն ապրում,- զարմացած հարցրի ես:

- Տղաներս իրենց տներն ունեն Բըրբանկի եւ Գլենդէլի սարերում: Մեծ տղաս հեռանալիս ասաց. «Հայրիկ, հերիք է տանջուէք մեզ համար: Հանգստացէք եւ ապրէք միայն ձեզ համար»: Իմ տանը կից միւս տունն էլ վարձով եմ տուել:

Խօսակցիս վերջին պարբերութիւնից յետոյ, որոշ ժամանակ երկուսս էլ լուռ էինք: Իւրաքանչիւրս իր մտքերի հետ: Լռութիւնը խախտեց բարեկամս.

- Հէն ա. հէն ա, հասնում ենք պարոն Անասեան, ահագին նեղութիւն տուի ձեզ:

- Ո՜չ, ի՞նչ էք ասում, ինձ համար հաճելի էր ձեզ հետ զրուցելը, այնուհանդերձ, կարելի՞ է մի հարց տալ, ինչպէ՞ս էք անցկացնում ձեր ժամանակը, կարդում էք՝ հասկացանք, իսկ հայկական երեկոների, համերգների, թատրոն, բա՞նգնո՞ւմ էք:

- Ճիշդը որ ասեմ, պարոն Անասեան, ոչ մի հայկական ձեռնարկի չենք եղել, սակայն ասել չի, որ տանն ենք նստում: Գրեթէ քառասուն տարի, ես ու կինս մշտապէս շրջագայութեան մէջ ենք: Շրջել ենք գրեթէ ողջ աշխարհը: Համարեայ երկիր չի մնացել, որ եղած չլինենք: Էլ՝ ծովով, օդանաւով, երկաթուղով: Միայն Մեքսիկոյում տասներկու անգամ ենք հանգստացել:

- Իսկ Հայաստան երբեւէ գնացե՞լ էք, չէ՞ որ քառասուն տարի է անցել ձեր հրաժեշտի օրուանից, դուք ձեր հայրենիքի անունը չտուիք-:

Այստեղ մի պահ լռջացաւ մեր պարոնը՝ մինչ այդ հռետորական բարձունքից իմ առջեւ փռելով աշխարհի քարտեզը:

- Ոչ-, չեմ գնացել,- մեղաւոր ժպիտով ասաց նա ու աւելացրեց,- մենք ոչ ոք չունենք այնտեղ, գնամ ի՞նչ անեմ-

Սա արդէն չափից դուրս էր: Հազիւ զսպելով ինձ, որպէսզի չբղաւեմ՝ ասացի.

- Բա հայրենիքը, Երեւանը, քո ծննդավայրը, քո հողը-, բա դրանք ոչինչ չ'արժե՞ն-, չէ՞ որ դրանց շնորհիւ, այնտեղ ապրող մարդկանց, այդ թւում նաեւ՝ ԱԽՊԱՐՆԵՐԻՑ շորթած դրամներով ես միլիոններ դիզել, ու նրանց բարեկամների օգնութեամբ էլ դրանք հասել են Ամերիկա:

Ոչ մի խօսք, ոչ մի պատասխան: Արդէն տեղ ենք հասել: Պարոնը ձեռքը գցել է բռնակին ու առանց հրաժեշտ տալու, փորձում է իջնել մեքենայից, իսկ ես, հեռացնում եմ նրա ձեռքը բռնակից ու ինքս եմ բաց անում դուռը եւ համարեայ բղաւելով, աչքերս մեխելով նրա աչքերի մէջ՝ հարցնում եմ.

- Իսկ Լիբանանի եւ Սուրիայի քո սովեալ հայրենակիցներին, քո իսկ բառապաշարով՝ Ախպարներին դրամ ուղարկո՞ւմ ես-

Մարդուկը լո՜ւռ, առանց մի բառ ասելու, իջնում է մեքենայից ու քայլերն ուղղում դէպի իր՝ ապարանք յիշեցնող բնակատեղին:

www.massisweekly.com

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՈՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly

Enclosed a check for (one year)

*** $50,00 * $100,00 (first class) for USA**

$ 125,00 (Air Mail) for Canada.

$ 250,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -------- ---------------------------------

Address: --

City: --------- State:--------- Zip Code:------

Country: -------------

Tel :------------------------

Email: -------------------------

Հայաստանի Մշակութային Կեանք
Չարլզ Դիքենսի »Մեր Տիրոջ Կեանքը« Գրքի Շնորհանդէսի Եւ Մայիս Մխիթարեանի Նկարներու Ցուցահանդէսի Առիթով

ԱՇՈՏ ՎԱՒԵԱՆ

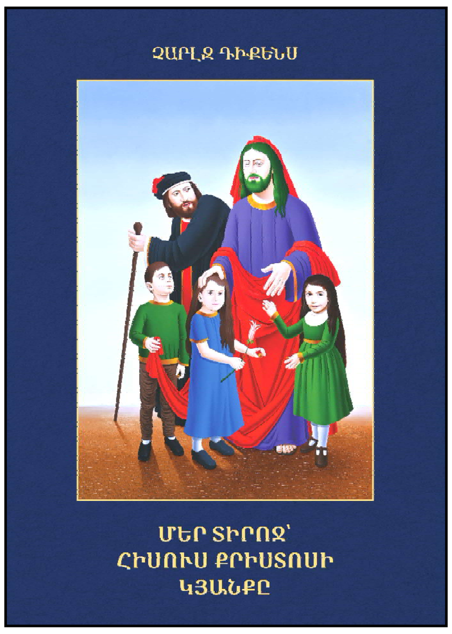

Անգլիացի մեծանուն գրող Չարլզ Դիքենսը նուիրեալ քրիստոնեայ էր եւ իր բովանդակ կեանքում պայքարել էր մարդասիրական գաղափարների իրագործման համար: Նրա աշխատութիւններից մէկը՝ «Մեր Տիրոջ կեանքը» Յիսուս Քրիստոսի կեանքի մասին գեղեցիկ շարադրուած աւետարանական պատմութիւններ են՝ գրուած սեփական երեխաների համար: Աշխատութիւնը նախատեսուած չի եղել հրապարակման համար, ընթերցուել է հեղինակի տանը, եւ միայն գրողի ու նրա զաւակների մահից յետոյ է հնարաւոր դարձել այն տպագրել եւ հասանելի դարձնել ընթերցողներին:

Ի ուրախութիւն բոլորիս, այս գործը մատչելի դարձաւ նաեւ հայ ընթերցողին:

Վերջերս Հայաստանի նկարիչների միութիւնում տեղի ունեցաւ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Արագածոտնի թեմի նախաձեռնութեամբ հայերէն թարգմանուած «Մեր Տիրոջ կեանքը» գրքի շնորհանդէսը: Յաջողութեամբ թարգմանուած գեղարուեստական հանճարեղ այս ստեղծագործութիւնը ցանկացած տարիքի ընթերցողին կարող է օգնել առաւել խորութեամբ ընկալել աւետարանական իրադարձութիւնները, մօտ գտնուել սիրոյ ու մարդասիրութեան սկզբունքների վրայ հիմնուած քրիստոնէական արժէհամակարգին եւ դրանով իսկ նպաստել առողջ հասարակութեան կայացման շնորհակալ գործին: Եւ ինչպէս գրքի թարգմանիչ Կարէն Գէորգեանն է իր ներածական խօսքում յոյս յայտնում, գիրքը Հայաստանում իր նպաստն է բերելու աշխարհն աւելի բարի դարձնելու Չարլզ Դիքենսի գործադրած ջանքերին:

Գրքի շնորհանդէսին ներկայ էին ճանաչուած մշակութային ու հասարակական գործիչներ, օտարերկրեայ դիւանագէտներ ու բազմաթիւ այլ հիւրեր, որոնցից շատերը ելոյթ ունեցան արտայայտելով իրենց գնահատանքի խօսքը:

Շնորհանդէսից յետոյ, իբրեւ դրա շարունակութիւն նկարիչների միութեան ընդարձակ դահլիճում բացուեց գրքի նկարազարդման համար օգտագործուած յայտնի գեղանկարիչ Մայիս Մխիթարեանի աշխատանքների ցուցահանդէսը, եւ ահա, ամբողջ դահլիճը ողողւում է արուեստագէտի իւրայատուկ ստեղծագործական ոճին բնորոշ վառ գոյներով:

Ահա՝ Հին Կտակարանից Շուշանն է ծնկաչոք, զրպարտող ծերերի միջեւ, բայց երկնքում հրեշտակներն են ճախրում, որպէսզի Դանիէլի միջոցով յաղթանակի արդարութիւնը: Կողքի կտաւում Ռաֆայէլ հրեշտակն է պահապան, ում առջեւ՝ Տոբիթն է որդու հետ՝ ոսկիները նրանց ոտքերի առջեւ շաղ տրուած: Ահա, Գաբրիէլ հրեշտակն է այցելել Մարիամ Աստուածածնին՝ Փրկչի ծննդեան լուրը նրան հաղորդելու: Մէկ այլ նկարում՝ Տիրոջ ուղարկած երկնային հրեշտակների զօրքն է այցելել վախուորած հովիւներին՝ Փրկչի ծննդեան աւետիսը նրանց փոխանցելու: Իսկ այս կտաւում նորածին Յիսուսն է, աղօթող Աստուածածնի եւ խանձարուրը բռնած մի հրեշտակի հետ: Յաջորդում՝ Սուրբ Յովհաննէս Մկրտիչն է եւ Յիսուսը՝ գլխավերեւում աղաւնին՝ իբրեւ սուրբ հոգով մկրտութեան խորհրդանիշ: Այս մէկում էլ՝ Մովսէսի ու Եղիայի ներկայութեամբ դարձեալ մեր Տէրն է լոյսերի մէջ պայծառակերպուած, եւ իր երեք աշակերտներն են սարսափած՝ ձեռքները լոյսին ընդդէմ պարզած: Միւսում՝ Յիսուսի աշակերտներն են զարմացած ու մերժող կեցուածքով նայում նրան, ով լուանում է նրանց ոտքերը Խորհրդաւոր Ընթրիքից մէկ օր առաջ: Յաջորդում՝ հրեշտակներն են հսկում, թէ ինչպէս է Տէրն իր Երկրորդ Գալստեանը լոյսերի միջից իջնում: Իսկ այս պատկերում էլ Յիսուս Քրիստոսն է օրհնում երեխաներին, որոնց ձեռքերում հաւատքի ուժը խորհրդանշող մանանեխի հատիկներ են...:

Եւ աստուածաշնչական այս կերպարները ստեղծում են մի տրամադրութիւն, որը քեզ ստիպում է մոռանալ մարդկանց ներկայութիւնը, մոռանալ ինքդ քեզ, եւ հոգեպէս տեղափոխուել կտաւների շրջանակներից ներս, որտեղ յաւերժութիւնն է: Իսկապէս, որ տպաւորիչ է այս ամէնը՝ անգլիացի հանճարի գրքի հայերէն թարգմանութեան շնորհանդէսն ու տաղանդաւոր արուեստագէտի գեղանկարների ցուցահանդէսը, ինչը երկար պիտի յիշուի Հայաստանի մշակութային կեանքում:

Գրքի թարգմանութիւնն ու տպագրութիւնը, շնորհանդէսի եւ ցուցահանդէսի կազմակերպումն իրագործուել են Մովսիսեան ընտանիքի հովանաւորութեամբ: Գրիգոր Մովսիսեանը քաջածանօթ է հանրութեանը մեր երկրի հոգեւոր կեանքին իր մասնակցութեամբ. նա հեղինակել է «Վահագնի ծնունդը կամ մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի երկրորդ գալուստը» գիրքը, հրատարակել երջանկայիշատակ Գարեգին Առաջին Ամենայն Հայոց կաթողիկոսի հայաստանեան անտիպ քարոզների երկհատորեակը, հովանաւորել է այլ հեղինակների հոգեւոր աշխատութիւնների տպագրութիւններ, մեծապէս աջակցել է Արցախի Մեխակաւան բնակավայրում Զօրաւոր Սուրբ Աստուածածին եկեղեցու կառուցմանը, իրականացրել է Աշտարակի Սուրբ Մարիանէ եկեղեցու վերակառուցման եւ ընդլայնման աշխատանքները...: Թող որ Աստծու օրհնութեամբ շարունակուեն նրա բարի գործերը:

-Արդէն ուշ երեկոյ էր, սակայն մարդիկ կարծես թէ չէին շտապում հեռանալ նկարիչների միութեան դահլիճից եւ խումբ-խումբ կանգնած զրուցում էին, կիսւում գրքի ու գեղանկարների տպաւորութիւններով: Ոմանք պայմանաւորւում էին սրճել դրսում՝ շարունակելու անաւարտ զրոյցը, ոմանք էլ զրուցակիցներին հրաւիրում էին իրենց տուն: Հիմա նրանք բոլորովին այլ էին, քան մի երեք-չորս ժամ առաջ, այժմ նրանք մի տեսակ սրտաբաց էին, մարդամօտ, հոգեպէս՝ ուրախ: Չէ որ այդ օրն իսկակա՛ն մշակոյթի տօն էր՝ այն էլ աստուածայինի մասնակցութեամբ:

«Մշակոյթը հոգու յաղթանակն է նիւթի նկատմամբ: Մշակոյթն անմահութիւնն է՝ մեր երկրաւոր կեանքի մէջ թափանցող: Մշակոյթը երկրաւոր մարդկանց հոգիացնողն է:», կարծես թէ, ճիշտ այս առիթով է ասել երջանկայիշատակ Գարեգին Ա Ամենայն Հայոց կաթողիկոսը:

Միջոցառմանը՝ մշակոյթի գործիչների հետ

Հասնինք Լիբանանի Մեր Քոյրերուն Եւ Եղբայրներուն

«Զախորդ օրերը ձմրան նման կու գան ու կ'երթան,
Վհատելու չենք, վերջ կ?ունենան կու գան ու կ'երթան»:

Ճիւանի

ԽԱՉԻԿ ՃԱՆՈՅԵԱՆ

Սփիւռքահայութեան փափախուն սիրտը հանդիսացող լիբանանահայութիւնը անգամ մը եւս բազմաթիւ դժուարութիւններով ու մանաւանդ տնտեսական տագնապալի օրերով լեցուն վիճակի մէջ է:

Քառասուն տարիներու քաղաքական, տնտեսական եղբայրասպանութեան ցաւալի օրերէ ետք, հազիւ ինքզինք շտկած էր եւ կեանքը բնական հունի մէջ մտնելու վրայ էր, երբ Օգոստոս 4, 2020-ին տեղի ունեցաւ Պէյրութի նաւահանգիստի մահասփիւռ պայթումները, ուր 200-է աւելի հոգիներ մահացան, 5000-է աւելի վիրաւորուեցան եւ մօտ երեք հարիւր հազար հոգի անտուն եւ աներդիկ մնացին:

Այդ սարսափելի դէպքէն իվեր, Լիբանանի ազնիւ ժողովուրդը կը տուայտի: Քաղաքական, տնտեսական պսակաձեւ ժահրի թոհուբոհին մէջ: Անգործութիւնը համատարած է, կեանքի սղաճը գլուխ առած անցած է: Մօտ տարիէ մը իվեր Լիբանանի մէջ կառավարութիւն չէ կազմուած, անգլուխ մարմին մը եղած է, Միջին Արեւելքի Փարիզը հանդիսացող այս դրախտավայր երկիրը:

Լիբանանի հայ համայնքն ալ ոչ միայն Սփիւռքի կարեւոր գաղութներէն է, այլ այս գաղութը Սփիւռքի համար հայթայթած է մտաւորականներ, կրթական մշակներ, քաղաքական ու մանաւանդ կղերականներու մեծ թիւ մը: Այսօր այդ համանքն ալ հազար ու մէկ դժուարութիւններու առաջ կը գտնուի:

Հայերը ողջ պատմութեան ընթացքին բազմաթիւ աղէտներ տեսած եւ անցած են: Այս բոլորը կրցած է ընել իր զաւակներուն կամքով, յոյսով եւ հաւատքով: Կրցած է դիմագրաւել զանոնք միշտ օգնութեան ձեռք երկարելով աղէտահար գաղութներուն կամ՝ Հայրենիքի եւ Արցախի հայութեան:

«Մարմնի անդամի մը ցաւը, ողջ մարմնին ցաւ կը պատճառէ»:

Սիրելի հայրենակիցներ, Լիբանանի մեր քոյրերուն եւ եղբայրներուն ցաւը, ողջ հայութեան ցաւն է, ճիշտ ասոր համար է, որ սրտագին կոչ կ'ընենք Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու մեր կազմակերպութեանց, մեր հոգեւոր բարեսիրական եւ աշխարհիկ հաստատութեանց, որ գործի անցնին եւ իրենց նիւթական եւ բարոյական օժանդակութիւնը հասցնենք Լի-

Շար.ը էջ 15

Սիաթըլի Սուրբ Յարութիւն Եկեղեցի Ամառային Ճամբար

Այս տարի Սիաթըլի Սուրբ Յարութիւն Եկեղեցին կազմակերպել էր ամառային երկշաբաթեայ ճամբար: Այն սկսուեց Յուլիս 6-ին եւ աւարտուեց Յուլիս 16-ին: Ճամբարի կազմակերպումն առաջին փորձն էր, որին մասնակցեցին շուրջ 45 երեխայ: Հոգեւոր Հովիւի, կազմակերպիչների եւ քսանից աւելի կամաւորների կողմից պատրաստուած բազմակողմանի ծրագրի շնորհիւ կեանքի կոչուեց այս ճամբարը, որը երեխաների ամառային արձակուրդը դարձրեց առաւել յագեցած ու յիշարժան: Ցիրաւի, արուել էր իրենց շրջապատող բնութիւնը:

Պարուսոյց Ստելա Միրզոյեանի դասերին երեխաները բացայայտեցին Հայ ազգագրական պարերը: Նրանք մեծ խանդավառութեամբ կրկնօրինակում էին ուսուցչուհուն, որը պարի միջոցով «պատմում էր» մեր ժողովրդի անցած ճանապարհի, հաւատի ու անկոտրում կամքի մասին:

Սուրբ Յարութիւն ճամբարի առաքելութիւններից մէկն էլ երեխաներին շրջակայ միջավայրի հետ հաղորդակից դարձնելն էր՝ նրանց մէջ սերմանելով սիրոյ եւ խնամքի

ամէն ինչ, որպէսզի երեխաները լիարժէք վայելեն իրենց ճամբարական բացառիկ օրերը. հոգեւոր զրոյցներ, երգ, պար, նկարչութիւն սպորտային եւ հետաքրքրական խաղեր, տարբեր մրցոյթներ:

Երեխաները մեծ սիրով եւ հետաքրքրութեամբ էին ունկնդրում Եկեղեցու հոգեւոր հովիւ Արժ. Տէր Վազգէն քհնյ. Պօյաճեանի ամէնօրեայ հոգեւոր պատգամները եւ զրոյցները, որոնք վերածւում էին երկխօսութեան, առիթ տալիս զանազան քննարկումների:

Սուրբ Յարութիւն եկեղեցու ճամբարի յաջողութեան համար պարտական ենք նաեւ համայնքիս մի խումբ արուեստագէտներին, որոնք իրենց իւրայատուկ տաղանդով երեխաներին տեղափոխեցին արուեստի կախարդական աշխարհ: Նրանք երգի, պարի եւ նկարչութեան դասընթացքների միջոցով փորձեցին ճամբարականներին ծանօթացնել նաեւ հայկական մշակոյթի հետ: Երեխաները սիրով սովորեցին երգի ուսուցչուհի Լենա Ասլանեանի կողմից մատուցած մանկական երգերը:

Նկարիչ-քանդակագործ Գեղամ Աբրամեանի դասընթացները գծի եւ գոյնի, ծաւալի եւ ներդաշնակութեան բացայայտումներով արտայայտում էին նկարչութեան գաղտնիքները, որոնցով ներշնչուած մանուկները պատկերում էին զգացողութիւն՝ հանդէպ Աստուծոյ պարգեւ բնութիւնը, որին անտարբեր լինելը աղէտ է ողջ մարդկութեան համար:

Ճամբարային եւ սպորտային խաղերը լուրջ մրցակցութեան եւ հաճելի պահեր էին պարգեւում մասնակիցներին: Խաղերի կազմակերպիչ Գրիգոր Յակոբեանի անաչառ մրցավարութեան եւ նրբանկատութեան շնորհիւ իւրաքանչիւրն արժանանում էր խրախուսանքի:

Անգնահատելի է նաեւ Սելինէ Յակոբեանի ստեղծագործական մօտեցումը երեխաներին. նրա կատարած թարգմանական աշխատանքի շնորհիւ ընթերցուեցին հայկական բանաստեղծութիւններ՝ հայրենիքից հեռու ապրող փոքրիկներին փոխանցելով հայկական ոգին եւ շունչը:

Ճամբարի վերջին օրը լի էր յիշարժան պահերով: Տէր հօր օրհնութիւնից եւ հրաժեշտի խօսքերից յետոյ, երեխաներն իրենց ծնողների հետ վայելեցին Տիկնանց յանձնախմբի պատրաստած հիւրասիրութիւնը, ապա տեղի ունեցաւ խարույկահանդէս, որն ուրախ երգերի ուղեկցութեամբ եւ բոլորին սիրելի Մաշ մելոյի ճաշակմամբ իր շուրջը համախմբեց բոլոր ճամբարականներին:

Ուզում ենք մեր երախտագի-

Շար.ը էջ 15

ԱՄՆ Արեւմտեան Թեմը Հայ Ընթերցողի Սեղանին Կը Դնէ Եօթն Անուն Նոր Գրքեր

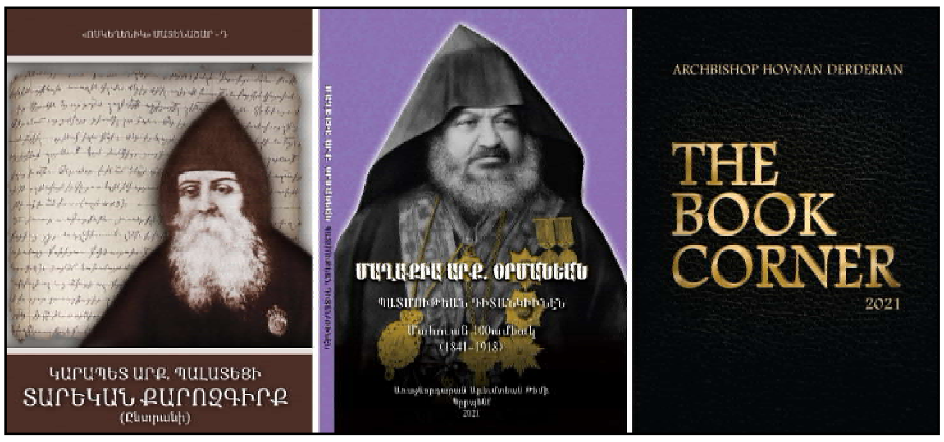

Սիրելի ընթերցող, ուրախութեամբ կու զանք տեղեակ պահելու, որ Թեմիս Բարեխնամ Առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեանի օրհնութեամբ՝ արդէն հրատարակուած եւ ընթերցանութեան համար հասանելի դարձած են Արեւմտեան Թեմի 2021 Թուականին համար նախատեսուած եօթն անուն գրքերը, որոնց մասին անցեալին յայտնած էինք: Յիշեալ նոր հրատարակութիւնները իրենց բովանդակութեանց մէջ կը ներառեն հոգեւոր, քարոզխօսական, եկեղեցական եւ պատմական զանազան նիւթեր ու աշխատութիւններ՝ հայերէն եւ անգլերէն լեզուներով:

Ստորեւ կը ներկայացնենք նոր հրատարակուած գրքերու ցանկն՝ հակիրճ նկարագրութեամբ.

1. Յովնան Արք. Տէրտէրեան - Փունջ մը քարոզներ, հատոր ԺԶ:

Այն կը պարունակէ Սրբազան Հօր 2020թ.-ի ընթացքին գրի առնուած քարոզները եւ խորհրդածութիւնները: Դրանք կը վերաբերին հոգեւոր կեանքին, դէպի Աստուած մարդ անհատի ընթացքին, Մայր հայրենիքին, մարդկային տագնապներուն, սիրոյ, միասնականութեան ինչպէս նաեւ բազմաթիւ այլ թեմաներուն:

2. Archbishop Hovnan Derderian - Walking Out of the Upper Room (Volume II). Յովնան Արք.-ի բլոգների ժողովածուն է անգլերէն լեզուով, որը կազմուած համավարակի շաբաթներուն ու ամիսներուն գրուած խորհրդածութիւններէ, վերլուծումներէ ու հակիրճ ձեւակերպումներէ: Առաջին հատորեակը հրատարակուած է 2020-ին:

3. Archbishop Hovnan Derderian - Spiritual Reflections. Առաջնորդ Սրբազան Հօր վերջին երկու տարիներու ընթացքին տարբեր ձեռնարկներու եւ միջոցառումներու ժամանակ անգլերէն լեզուով արտասանած՝ ելոյթներու եւ հրապարակային խօսքերու ժողովածուն է:

4. Յովհան Ոսկեբերան - Ապաշխարութեան պտուղներ (Քարոզներ եւ ճառեր): Համաքրիստոնէական սուրբ հեղինակի քարոզներու ու ճառերու գրաբարէն աշխարհաբար թարգմանութիւններն են: Այն 1-ին հատորն է Արեւմտեան Թեմի Ոսկեղենիկ մատենաշարի (Նախաձեռնող՝ բանասիրական գիտ. թեկնածու, դոցենտ Նորայր Պօղոսեան), եւ պահանջարկը հաշուի առնելով՝ յանձնուած է վերահրատարակութեան:

5. Կարապետ Արք. Պալատեցի - Տարեկան Քարոզգիրք (ընտրանի): 4-րդ հատորն է Ոսկեղենիկ մատենաշարի: Արեւմտեան Թեմի Առաջնորդարանէն ներս պահպանուող ձեռագրի հիման վրայ գրաբարէն աշխարհաբարի են փոխադրուած (Նորայր Պօղոսեան, Գէորգ Սրկ. Կարապետեան) Կ. Պոլսոյ Պատրիարք 1823-31 թթ. Կարապետ Արք. Պալատեցիի քարոզներէ ընտրուած հատուածներ:

6. Մաղաքիա Արք. Օրմանեան Պատմութեան Դիտանկիւնէն: Ժողովածուն նուիրուած է Օրմանեան Պատրիարքի մահուան 100-ամեակին, այն բաղկացած է չորս յօդուածներէ, որոնք կը ներկայացնեն անոր կեանքն ու եկեղեցական բեղուն գործունէութիւնը: Ժողովածուի նիւթերը առնուած են 18 փետրուար, 2019-ին Արեւմտեան Թեմէն ներս տեղի ունեցած «Հայ Եկեղեցւոյ 20-րդ դարու Ականաւոր Հոգեւորականները» գիտաժողովէն:

7. Archbishop Hovnan Derderian - The Book Corner: Այս գեղեցիկ հատորեակին միջոցաւ Գերաշնորհ Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեանը ընթերցողներուն կը փոխանցէ համաշխարհային ճանաչում ունեցող եկեղեցական մեծագոյն հեղինակներու եւ գործիչներու մտքերու վերլուծութիւններ, անոնց հետ կապուած յուշեր եւ մտորումներ անգլերէն լեզուով:

Տպագրութեան ընթացքի մէջ են Հոգշ. Տ. Տաճատ Ծ. Վրդ. Եարտըմեանի «Վանական հոգեկանութիւնը Քրիստոնէութեան առաջին Դարերուն» աշխատութիւնը եւ Գրիգոր Նարեկացու «Մատեանի» աշխարհաբար փոխադրութեան ընտրանին, ինչպէս նաեւ այլ աշխատութիւններ, որոնց վերաբերեալ յառաջիկային կը տեղեկացնենք:

Սիրելի ընթերցող, վերոնշեալ այս եւ միւս բոլոր գրքերը կարող էք փնտրել եւ թուային տարբերակով գտնել Արեւմտեան Թեմի կայքէջին վրայ եւ ընթերցել:

Դիւան Առաջնորդարանի

www.massispost.com

Անվերադարձ Բաժնուեցաւ Յակոբ Ատալեան

Մեծ է ցաւը Ատալեան ընտանիքին եւ խորունկ է վիշտը բոլոր անոնց որոնք մօտէն կը ճանչնային պատուական հայորդի Յակոբ Ատալեանը: Ան մեզմէ հեռացաւ Յուլիսի 22ին, 2021 առաւօտուն, յետ երկարատեւ հիւանդութեան, խոր սուգի մատնելով իր հարազատներն ու բարեկամական լայն շրջանակը: Յատկապէս «Շիրակաշէն»ի խմբակցութեան անդամները, որոնց երկարատեւ սիրելի նախագահն էր ան: Դժբախտաբար չի կրցաւ գոնէ սիրելիներով շրջապատուած հրաժեշտ տալ կեանքին որուն այնքան կառչած էր:

Յակոբ Ատալեան ծնած է 15 Մարտ, 1933ին, իր ծնողները՝ Ստեփան եւ Վարդուհի բնիկ պուրսացի էին եւ մեծ եղեռնէն վերապրողներ: Նախնական ուսումը Հալէպ ստանալէ ետք ընտանեօք կը փոխադրուին Պէյրութ: Ան կեանքի պայմաններու բերումով՝ կը սկսի աշխատիլ Ուզունեան զգեստեղէնի հաստատութեան մէջ:

Այստեղ կը ծանօթանայ իր կեանքի ապագայ ընկերուհիին «Միմի»ին (Միրէյ Մերճանեանի) հետ եւ 1958ին ամուսնանալով կը կազմեն ընտանեկան երջանիկ բոյն մը:

Կը բախտաւորուին երկու զաւակներով՝ Թանիա եւ Զարեհ: Անոնք եւս ամուսնանալով կը բախտաւորուին երեք թոռներով՝ Ուիլիըմ, Սէլիա եւ Ճորճ:

1976ի Լիբանանի քաղաքացիական պատերազմին պատճառով, Ատալեանները կը փոխադրուին Փարիզ: Այստեղ որպէս արհեստավարժ պաշտօնեայ Յակոբ կ՚ընդունուի Շան Ջելիզէի նշանաւոր «Սէլիօ» հագուստեղէնի հաստատութեան մէջ, որպէս բաժնի վարիչ: Հանգուցեալը զայն կը կատարէ մեծ ձեռնհասութեամբ ու նուիրումով:

Այնուհետեւ կը նշանակուի այդ հաստատութեան տնօրէն եւ հոն կը գործէ շուրջ 25 տարի:

Յակոբ Ատալեան հանգստեան կոչուելէ ետք, կը փոխադրուի Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ, նախընտրելով բնակիլ Լոս Անճելոս, իր մերձաւորներուն մօտ:

Իր նախասիրութիւններէն մաս կազմած է զբօսաշրջութիւնը ու ընթերցանութիւնը: Շրջած է տարբեր ցամաքամասերու տասնեակ մը երկիրներ, ծանօթանալու անոնց յուշարձաններուն, ընկերային կեանքին եւ տեսարժան վայրերուն:

Լոս Անճելոսի մէջ ան հեռու չի մնար հայ համայնքէն: Շուտով կը միանայ «Շիրակաշէն» խմբակցութեան: Հոն կը հետեւի հայ մտաւորականներու շաբաթօրեայ հանդիպումներուն եւ յարատեւօրէն գործնական մասնակցութիւն կ՚ունենայ: Հանգուցեալը վերջին տասնամեակին, մեծ հեղինակութեամբ կը վարէր «Շիրակաշէն»ի ատենապետութիւնը, միշտ վայելելով անդամներուն եւ համակիրներուն անվերապահ սէրն ու համակրանքը:

Յակոբ Ատալեան միաժամանակ ատենապետն էր Սան Ֆերնանտօ Հովիտի Ջեսթուըրթ քաղաքի «Հայ Տուն»ի վարչութեան: Ան մեծ ներդրում ունեցաւ այս կազմակերպութեան գոյատեւման եւ յառաջդիմութեան մէջ, միշտ մնալով պատնէշին վրայ, շրջապատին օգտակար հանդիսանալու լաւագոյն տրամադրութիւններով:

Հանգուցեալի առօրեայ հետաքրքրութեանց եւ մտահոգութեան մաս կը կազմէին նախ իր ընտանիքը, յատկապէս իր կինը՝ «Միմի»ն, որուն հանդէպ մեծ սէր եւ գուրգուրանք ունէր եւ ապա հայրենիքի եւ սփիւռքի հայութեան կեանքն ու դիմագրաւած դժուարութիւնները: Համացանցի վրայ ամէն առաւօտ կը հետեւէր հայ մամուլի հաղորդումներուն եւ վերջին իրադարձութիւններուն: Հաւատաւոր ընթերցող մըն էր նաեւ «Մասիս»ի:

Յակոբ Ատալեան ինքնուրոյն անձնաւորութիւն մըն էր, եւ հաճելի զրուցակից մը: Փոքր համայնագիտարան մը, այլազան նիւթեր ընդգրկող: Կեանքի փորձառութիւններով հարստացած իմաստուն խորհրդատու մըն էր: Իսկ ընկերային շրջանակներու մէջ հաճելի զուարթախօս մը: Իր դիպուկ կատակներով ջերմ մթնոլորտ ստեղծող մըն էր: Ընդհանրապէս իր զրոյցները՝ «համով հոտով» էին...: Շատեր օգտուեցան իր ինքնուրոյն խօսքերէն:

Յաւերժի ճամբորդ Յակոբի նշանաբաններէն մին էր. «Առողջ տրամաբանութիւն, դիտելու աշխարհը ու ամէն ինչ դիմաւորել լաւատեսութեամբ...«:

Հանգիստ իր բազմատառապ աճիւններուն:

Սիաթըլի Սուրբ Յարութիւն Եկեղեցի

Շարունակուած էջ 14-էն

տութիւնը յայտնել ճամբարի պատասխանատու Աննա Յակոբեանին, որի բծախնդիր եւ հետեւողական աշխատանքի մասին նշեց նաեւ եկեղեցու Ծխական Խորհրդի ատենապետ Լեւոն Սարկաւագ Խսիբովը, երեխաները եւ բոլոր ծնողները: Մեր երախտագիտութիւնն ենք յայտնում բոլոր կամաւորներին՝ Աննա Եղիազարովին, Արմինէ Խաչատրեանին, Նայիրա Յարութիւնեանին, Ռիթա Տօքմէքչեանին, Նինա Նիկողոսեանին, Էլինէ Ղալամքարեանին, Ծովինար Մուրադեանին, Ինգա Եղիազարեանին Աժելինա Պրոշիկեանին, Ռիթա Թորչինսկուն, Քեյթ Առուստամեանին եւ Նելի Անտոնեանին:

Յատուկ շնորհակալութիւն Ոսկանեան եւ Իսրայէլեան ընտանիքներին, որոնք, իբրեւ հայ եկեղեցու արժանաւոր զաւակներ, իրենց օգնութեան ձեռքը մեկնեցին եւ յանձնառու եղան երկօրեայ ճաշի սպասարկութիւնը:

Աստուած օրհնի եւ բարի ամառ բոլորին:

Եկեղեցւոյ Մամլոյ Դիւան

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

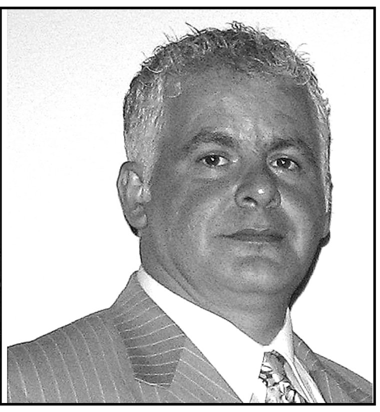

ԱՆԱՀԻՏ ՄՈՒԹԱՖԵԱՆ-ՊԷՐՊԷՐԵԱՆի մահուան առաջին եւ ՅՈՎՍԷՓ ՄՈՒԹԱՖԵԱՆի երկրորդ տարելիցներուն առիթներով յաւարտ Ս. Պատարագի հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, Օգոստոս 1, 2021, Փասատինայի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Հայց. Առաքելական եկեղեցւոյ մէջ, 2215 E. Colorado Blvd.:

Խնդրողներ՝

Տիկ. Ազնիւ Մութաֆեան եւ զաւակը Մինաս

Տիկ. Լիսա Մութաֆեան եւ զաւակները՝ Ժոզէֆ եւ Լիանա

եւ համայն Պէրպէրեան, Մութաֆեան, Արապաճեան, Գրգոչեան, Տէօշողլեան եւ Ժամկոչեան ընտանիքներ:

ՑԱՒԱԿՑԱԿԱՆ

ԿԱՐՊԻՍ ՕՀԱՆԵԱՆի մահուան տխուր առիթով Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան վարչութիւնն ու անդամները իրենց խորազգաց վշտակցութիւնները կը յայտնեն հանգուցեալի այրիին, զաւակներուն եւ համայն ընտանիքի անդամներուն, մասնաւորաբար եղբօր՝ Տէր եւ Տիկ. Յարութիւն եւ Սոնա Օհանեանին:

ՑԱՒԱԿՑԱԿԱՆ

ՅԱԿՈԲ ԱՏԱԼԵԱՆի մահուան տխուր առիթով «Մասիս» շաբաթաթերթի խմբագրութիւնը իր խորազգաց վշտակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալի այրիին՝ Միմիին, զաւակներուն եւ համայն մերձաւորներուն, մասնաւորաբար՝ «Շիրակաշէն» խմբակցութեան անդամներուն:

Առ այդ «Շիրակաշէն»ի խմբակցութիւնը $200 կը նուիրէ «Մասիս» շաբաթաթերթին:

Հասնինք Լիբանանի Մեր Քոյրերուն

Շարունակուած էջ 13-էն

բանանի մեր քոյրերուն եւ եղբայրներուն:

Մեր համեստ առաջարկն է, որ օր առաջ կեանք առնէ լիբանանահայութեան օգնութեան համահայկական միացեալ մարմին մը, որպէսզի ԱՄՆ-ի հայութիւնը միասնական ճիգերով եւ ղեկավարութեամբ այս գործը յառաջ տանի:

Խորապէս գիտակից ենք, թէ ԱՄՆ-ի հայութիւնը երկրի տնտեսական եւ պսակաձեւ ժահրի պատճառած դժուարութիւններով տնտեսական ծանր օրեր կ՚ապրի: Այսուհանդերձ, միշտ Աստուծոյ փառք տալով, կարեւոր է, որ Լիբանանի մեր քոյրերուն եւ եղբայրներուն օգնելու քաղցր պարտաւորութիւն կատարենք, մեծատունը իր գանձով, համեստ աշխատողը իր լումայով, բայց՝ բոլորս ալ սրտով եւ հոգիով սատար եւ օգնութեան ձեռք երկարել տառապահար մեր լիբանանահայութեան, այս պարագային հասնինք Լիբանանի մեր հայութեան, դպրոցներուն, մամուլին եւ մեր հոգեւոր տուներուն, որոնք այդ գաղութի գոյութեան իմաստն ու հիմնաքարերն են, մինչ այդ Լիբանանի մեր պատուական գաղութին կը մաղթենք ամէն բարիք, վերադառնալու համար իրեն անցեալի փառքին ու շէն ու շէնշող հմայքին:

ՎԱՐՁՈՒ ՍՐԱՀ

ՓԱՍԱՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ (200 ՀՈԳԻԻ ՀԱՄԱՐ)

ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104

(626) 797-7680

Ձեր Ծանուցումները Վստահեցէք

«Մասիս» Շաբաթաթերթին

Massis2@earthlink.net (626) 797-7680

Հայաստանի Պատուիրակութիւնը Մասնակցեցաւ Թոքիօ-2020-Ի Բացման Արարողութեան

Ճաբոնի մայրաքաղաք Թոքիոյի մէջ մեկնարկած է 32-րդ ամառային Ողիմպիական խաղերու բացման հանդիսաւոր արարողութիւնը, որ քորոնա ժահրի համավարակով պայմանաւորուած սահմանափակումներու պատճառով տեղի կ'ունենայ Յուլիս 23-ին՝ առանց հանդիսականներու:

Թոքիոյի Ողիմպիական մարզադաշտին մէջ ընթացող շքերթին մասնակցեցաւ նաեւ Հայաստանի պատուիրակութիւնը: Հայաստանի դրօշակակիրներն էին լողորդ Վարսենիկ Մանուչարեանը եւ բռնցքամարտիկ Յովհաննէս Բաչկովը (63 կգ): Հայաստանը 12-րդը դուրս եկաւ շքերթի, որուն կը մասնակցին 206 պատուիրակութիւններ:

Ներկայ էր նաեւ ՀՀ նախագահ Արմէն Սարգսեանը: Քորոնա ժահրային սահմանափակումներու պատճառով պատուիրակութիւնները ամբողջական կազմով չեն մասնակցած շքերթին:

Համաշխարհային առաջնորդներէն արարողութեան ներկայ է միայն Ֆրանսայի նախագահ Էմանուել Մաքրոնը:

Յիշեցնենք, որ քորոնա ժահրի պատճառով Թոքիօ-2020 Ողիմպիական խաղերը յետաձգուած էին մէկ տարիով եւ տեղի կ'ունենան 2021Թ. Յուլիսի 23-էն Օգոստոսի 8-ը:

13-Ամեայ Մարզուհին՝ Ողիմպիական Ախոյեան

Ճապոնի մայրաքաղաք Թոքիոյի մէջ շարունակուող 32-րդ ամառային Ողիմպիական խաղերու կանանց փողոցային սահնատախտակի ախոյեանի կոչումը նուաճած է 13-ամեայ ճաբոնուհի Մոմիջի Նիշիյան: Եզրափակիչին ան արձանագրած է 14.74 արդիւնք:

Արծաթէ մետալը բաժին հասած է 13-ամեայ պրազիլուհի Ռայսա Լեալին (14.64), իսկ պրոնզէ մետալակիր դարձած է 16-ամեայ ճաբոնուհի Ֆունա Նակայաման (14.49):

Մոմիջի Նիշիյան պատմութեան առաջին ողիմպիական ախոյեանն է կանանց սահնատախտակի:

Այս մրցաձեւի մետալակիրներու պատուոյ հարթակն ամենաերիտասարդն էր Ողիմպիական խաղերու պատմութեան մէջ:

Ոսկէ Գաւաթի Մրցաշարքին Ամերիկա Հասաւ Կիսաեզրափակիչ

Միացեալ Նահանգներու մէջ ընթացող ՔՈՆՔԱՔԱՖԻ (Հիւսիսային եւ կեդրոնական ամերիկաներու ու Քարիպեան կղզիներու ֆետերասիոն) երկիրներու «Ոսկի Գաւաթ» մրցաշարքի կիսաեզրափակիչի չորս խումբերը դարձան Միացեալ Նահանգներու, Մեքսիքայի, Գանատայի եւ մրցաշարքին հիւրաբար մասնակցող Քաթարի հաւաքականները:

Քառորդ Եզրափակիչին Ամերիկա 1:0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Ճամայքայի ազգային խումբը:

Մեքսիքա 3:0 յաղթեց Հոնտուրասին, Գանատա 2:0 առաւելութեան հասաւ Քոսթա Ռիքայի նկատմամբ, իսկ Քաթար 3:2 արդիւնքով յաղթեց Սալվատորին:

Կիսաեզրափակիչին ԱՄՆ կը մրցի Քաթարի դէմ, իսկ Մեքսիքա՝ Գանատայի:

Յաղթող խումբերը Կիրակի, Օգոստոս 1-ին Լաս Վեկասի մէջ կը մրցին տիրանալու համար Ոսկի Բաժակին:

Թոքիօ-2020. Դալալոյեանը Ռուսաստանի Ընտրանիի Կազմին Մէջ Դարձաւ Ողիմպիական Խաղերու Ախոյեան

Ռուսաստանի մարմնամարզութեան հաւաքականը, որու կազմին մէջ հանդէս կու գայ հայազգի Արթուր Դալալոյեանը, դարձաւ Ողիմպիական խաղերու ոսկէ մետալակիր:

Արմենփրեսի հաղորդումով՝ Թոքիոյի մէջ ընթացող Ողիմպիական խաղերու մարմնամարզութեան տղամարդկանց խմբային պայքարի ընթացքին Ռուսաստանի ընտրանին հաւաքելով 262,500 միաւորով դարձաւ Ողիմպիական խաղերու ոսկէ մետալակիր:

Թոքիօ-2020. Բռնցքամարտիկ Յովհաննէս Բաչկովը Յաղթանակով Մեկնարկեց Ողիմպիական Խաղերուն

Հայաստանի բռնցքամարտի հաւաքականի անդամ, Եւրոպայի ախոյեան Յովհաննէս Բաչկովը յաղթանակով մեկնարկեց 32-րդ ամառային Ողիմպիական խաղերուն:

Արմենպրեսի հաղորդումով՝ Ճաբոնի մայրաքաղաք Թոքիոյի մէջ ընթացող Ողիմպիական խաղերու բռնցքամարտի 63 կգ քաշային կարգին Բաչկովը պայքարը սկսաւ Անտիգուա եւ Բարբուդայէն Ռյան Ալստոնի դէմ մենամարտով: Հայ բռնցքամարտիկը յաղթեց 5:0 հաշուով:

Թոքիօ-2020. Մարմնամարզիկ Արթուր Դաւթեանը Երկրորդ Տեղով Դուրս Եկաւ Օխ-Ի Եզրափակիչ

Հայաստանի մարմնամարզութեան հաւաքականի անդամ Արթուր Դաւթեան Ողիմպիական խաղերու հենցատկերու վարժութեան եզրափակիչի տեղը կը գտնուի:

Թոքիոյի մէջ ընթացող Խաղերու առանձին վարժութիւններու հենացատկերու մէջ Դաւթեանն ընդհանուր պայքարին հաւաքեց 14,866 միաւոր եւ երկրորդ տեղը դուրս եկաւ եզրափակիչ: Առաջին տեղով եզրափակիչ դուրս եկաւ Քորէան ներկայացնող Ջիհվան Շին, որ նոյնքան միաւոր հաւաքեց, որքան հայ մարմնամարզիկը:

Տղամարդկանց հենցատկերի եզրափակիչը կը կայանայ Օգոստոսի 2-ին:

Պարսելոնան ու Նեյմարը Հաշտութեան Հասած Են

Պարսելոնան եւ պրազիլցի յարձակող Նեյմարը հաշտութեան հասած են վճարման տարաձայնութիւններու շուրջ առանց դատարանի:

2013-2017 թուականներուն գաթալոնական ակումբին մէջ հանդէս եկած Նեյմարը 2016-ին պայմանագիրը երկարաձգելու համար կը պահան-ջէր 43,6 միլիոն եւրօ: Պարսելոնան վստահ էր, որ Նեյմարը պէտք է ակումբին վերադարձնէ 9 միլիոն եւրօն, որ ան ստացած էր միայն պայմանագիրը կնքելու համար:

Դատարանը վճռած էր, որ Նեյմարը Պարսելոնային պէտք է վճարէ 6,7 միլիոն եւրօ: Ֆուտպոլիստը ունէր այդ որոշումը բողոքարկելու իրաւունք: Ֆուտպոլիստն ու ակումբը դատարանէն դուրս հաշտութեան հասած են:

Յիշեցնենք, որ 2017Թ. Օգոստոսին Նեյմարը 222 միլիոն եւրոյի դիմաց տեղափոխուեցաւ ֆրանսական ՊՍԺ: